

DRAUGAS
Lietuvių Katalikų Spaudos
Draugija
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
Vienintelis tautinės ir tikybinės minties
lietuvių dienraštis pasaulyje

DRAUGAS

THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

DRAUGAS
The Lithuanian Daily Friend
Published by the Lithuanian Catholic
Press Society
2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Illinois
Telephone — Virginia 7-6640-41
The most influential Lithuanian Daily
in America

Nr. 136

Price 5 cents

PRIMADIENIS, BIRŽELIO (JUNE) 11, 1956

Kaina 5 cental

Vol. XI

NAUJOJO SUKILIMO KIBIRKSTIS ARGENTINOJ

JAV esantiems pabėgėliams apsauga yra užtikrinta

Ryšium su paskiausiu Sovietų jūrininkų „savanorišku grįžimu į tėvynę“ Baltieji rūmai Washingtone paskelbė pareiškimą, kad JAV-se esantiems pabėgėliams pagal Amerikos įstatymus užtikrinta pilniausia politinė globa, ir jie apsaugoti nuo visokių bolševikų terorizavimų.

Kas norės — galės pats savo noru iš JAV išvykti. Atsargumo žygių imtis ir visą komunistinę veiklą JAV-se geriau iširti per savo senatorius buvo paprašė ir kai kurie Amerikos lietuvių veikėjai.

Australų imigracijos ministras Holtas parlamente paskelbė, kad Sovietai visokiais būdais skatina pabėgėlius „repatrijuoti namo“. Neišskiriami taip pat pabėgėliai iš Rytų Europos, tarp jų — ir pabaltiečiai. Tačiau per visus metus sovietiniams viliojimams pasidavė tik 41 asmuo, kuris apsisprendė grįžti į Rytų Europą.

Vokiečių atsakymas sovietams

Vokiečių vyriausybė griežtai atmetė nepagrįstus Sovietų teigimus, kad Fed. Vokietijos respublikoje esą tariamai prieš jų valią sulaukomi norintieji grįžti į Sovietų Sąjungą žmonės, o šimtai sveikų Sovietų piliečių, kaip tai tvirtino „Izvestija“ 1956. IV. 5, sąmoningai kišami į bepročių namus ar gydymo namus, kad tik tuo būdu jiems būtų sukludyta „grįžti namo“, o ten su jais daromi neleistini eksperimentai elektros srove etc. Fed. Vokietijos Respublika yra teisinė valstybė, pažymima, ir niekas čia prieš savo valią nėra sulaukomas, taip pat niekas be reikalo nesunčiamas ir gydykloms. Tai yra piktas prasiimanymas. Sovietai pareikalavo išduoti jiems Haaro gydykloje prie Muencheno laikomus Misiūną, Ivanetko, Kapenko, Bulazelį ir Romanenko. Kad nebūtų nė mažiausio įtarimo, vokiečiai yra pasirodę reikalaujamuosius leisti patikrinti tarptautinei specialistų gydytojų komisijai.

Vokiečių spaudoje nurodoma, kad Sovietai tokiais nepagrįstais puolimais nori nukreipti savo dėmesį nuo to fakto, kad tūkstaniai karo belaisvių dar vis tebėra laikomi Sov. Sąjungoje, o nuo karo pabaigos pvz. tik iš vieno Vok. Berlyno britų sektorius buvo 103 asmenys jėga pagrobti ir nugabinti į Sovietų sektorį. Michailovo komisetas, dabar paremtas dar ir Perevličenko, buvusio Kontrolės Komisijos šefo pavaduotojo, atvykusio į rytinį Berlyną, gavęs naujas stambias pinigų sumas, dabar ruošia „generalinį puolimą“. Pirmoji eilė norima sutelkti tarp pabėgėlių daugiausiai bolševikinių agentų, išgauti pabėgėlių kiek galint daugiau pa vardžių, skleisti tarp pabėgėlių nesantaiką, juos kirsinant vieną prieš kitą arba vietos organus prieš juos ir panašiais būdais varant paraustinį darbą.

Sovietų „geraširdškumo“ pavyzdys

Koks iš tikro yra Sovietų „geraširdškumas“, kuriuo jie mėgina visiems girtis, ypač gerai nepažįstantiems bolševikinės tikrovės, parodo kad ir šis pavyzdys. Antrą kartą įsiregistravęs „grįžti namo“ buv. raud. armijos leitenantas G. Mazurs, 1946 m. pabėgęs iš raud. armijos į Vakarų, pamatęs, kaip, jam Bonoj sėdant į traukinį, elgiamasi pagal įprastinį bolševikinį metodą „davai, davai, sėsk į traukinį pačiam priešaky“, pradėjo abejoti, ar tikrai bolševikai yra nors kiek pasikeitę. Tą abejojimą dar sustipri-

no jo palydovai, kurie pasirodė besą visi ne repatriantai, bet iš sovietinės pasiuntinybės Bonoje pasiūsti tikri bolševikiški saugumo agentai. Todėl Koelno stotyje, kur traukinys sustoja maždaug valandą laiko, „entuziastiškas repatriantas“ apsigalvojo, kuo ta tariamoji jo „kelionė į laisvę“ gali baigtis. Kai „palydovai“ atsisakė jį išleisti pas savo pažįstamą pasiūnekėti, repatriantas entuziastas aiškiai įsitikino, kuo viskas kvepia, ir pareikalavo, kad paleistų sulaukytuosius jo 3 vaikus ir atiduotų bagažą. Sovietai nenorėjo to daryti, bet galiausiai, padedant kitiems keleiviams vokiečiams, šaukuosiems, kad Vak. Vokietijoje visi yra laisvi ir gali daryti ką norėdami, nes čia — ne Sov. Sąjungoje, pavyko visiems ištrūkti į laisvę. Vokiečių spauda nemano, kad to žygio imtis ji būtų paskatinęs noras „užsidirbti“ — nes Mazūras buvo įsiregistravęs grįžti jau antrą kartą ir abu kartus pasiėmęs kelionės pinigus...

Ryšium su Zorino įteiktąja nota Fed. Vokietijos vyriausybė dėl tariamų kankinimų nervų klinikoje laikomų užsieniečių kilo tam tikro nerimo, esą, gali būti prievarta repatriuoti ir Lietuvos piliečiai. Vykd. Taryba gavo neabejotiną patikinimą, kad apie priverstinį grąžinimą nervų ligoninėse laikomų Lietuvos piliečių negali būti jokios kalbos.

Vedamasis apie... bulves

MASKVA. Sovietų žemės ūkis taip nustumęs ir žmonės tiek neturi noro dirbti, kad „Izvestijos“ nr. 127 net vedamąjį įdėjo į pirmą puslapį apie bulvių sodinimą; laikraštis ragina neuždelsti jų pasodinimo.

Klaipėdos žvejai

MASKVA. „Pravda“ nr. 147 pirmame puslapyje deda pranešimą iš Klaipėdos, kad ten žvejai „išsukti“ Pamaro žvejų ir kolchozininkų, pasiryžo užbaigti š. m. žvejybos planą iki lapkričio 7 d., o iki metų pabaigos virš plano pagauti 1,000 centnerių žuvų.

Okupantai, inspiruodami tokius pasižadėjimus, išnaudoja darbo žmones kiek tik galima.

Buvęs prez. Trumanas Muenchene, Vokietijoje, susitiko buvusį nacų šnipą Gimpel, kurį prezidentas savo padaryta intervencija išgelbėjo nuo kartūvių Gimpel, dėkoja Trumanui, o šis buvusiam nusikalčiui liepia daugiau nebenuškalauti. (INS)

Californijos gubernatorius Knight ir jo žmona sveikina Adlai Stevensoną Los Angeles po laimėjimo primarinuose rinkimuose prieš sen. Kefauver. (INS)

Vakarai jį apvylė, todėl važiuoja į namus

LONDONAS. — Buvęs lenkų vyriausybės narys iševijoje Stanislav Mackiewicz, pranešė, jog jis vyksta atgal į savo komunistinį kraštą. Kadangi anglai ir amerikiečiai jį apvylė.

Mackiewicz išsireiškė, jog jis ir dabar esąs prieškomunistiniai nusistatęs, bet praradęs Lenkijos išlaisvinimo mintį, todėl nematantis tikslo būti Vakaruose.

Amerikiečiai ir anglai — apgavikai

Šis buvęs lenkų egzilinės vyriausybės premjeras, šiose pareigose išbuvęs iki 1955 metų birželio mėn. 22 d., sakosi, kad grįžtantis tik dėl politinių priežasčių. „Tremties politika yra tik sapnas“ — karčiai išsireiškė buvęs premjeras.

Jis apkaltino Angliją kaip „didžiulį apgaviką istorijoje“, nes ji nepadėjusi apsaugoti Lenkiją nuo komunistų ekspansijos.

Mackiewicz žada pasukti Lenkijos link birželio mėn. 22 d. Po jo buvęs egzilinės lenkų vyriausybės Londone premjeras Hugon Hanke, sugrįžo į Lenkiją peritų metų rugsėjo mėnesį.

Lenkų vyriausybės prezidentas August Zaleski sakosi, jog Mackiewicz yra nepasitaręs su juo apie savo nutarimą grįžti į namus. Taip pat, prezidentas sakė, kad jie nežino, kokios priežastys vertė sugrįžti ir buv. premjerą Hanke.

Kalendorius

Birželio 11 d.: Sv. Barnabas; lietuviški: Dainius ir Skirgėlė. Saulė teka 5:16, leidžiasi 8:25.

Oras Chicagoje

Oro biuras praneša: Chicagoje ir jos apylinkėse šiandien — giedra ir šilta. Rytų — nedaug pasikeitimų. Temperatūra abi dienas apie 90 laipsnių.

Plieno miestas mini sukaktį

GARY, Ind. — Vienas iš didžiausių pasaulyje plieno pramonės miestų — Gary, Ind. šeštadienį pradėjo minėti savo aukštinio jubiliejaus sukaktį. Čia įvykusiame parade dalyvavo ir jį stebėjo apie 200,000 žmonių. Minėjimas tęsis 90 dienų.

• *Neseniai okup. Lietuvoje buvo sušauktas ir truko dvi dienas „respublikinis jaunųjų kukurūzų augintojų sąskrydis“.* Jame skelbiama dalyvavus daugiau kaip 500 „geriausiųjų Lietuvos jaunųjų kukurūzų augintojų“ ir sveikėms iš Gudijos.

OKUPOUOJE LIETUVOJE Iš Klaipėdos į Sibirą

MASKVA. „Pravda“ nr. 150 duoda savo korespondento žinią iš Klaipėdos: esą šimtai Lietuvos jaunimo „savanoriškai siūlosi“ važiuoti darbams į Sibirą, į šiaurę, į Donbasą. „Siūlosi“ akmenų skaldytojai, buldozeristai, staliai, betono liejėjai, įvairių įstaigų tarnautojai. Grupė šaltkalvių, baigiančių amatų mokyklą nr. 12, „prašo“ juos gabenti į Krasnojarsko apylinkes. Jaunas darbininkas V. Arutis, turįs akmenskalbio, dalytojo ir šaltkalvio specialybes, „panorėjo“ važiuoti prie Dono baseino statybų. Į Toluosius Rytus „apsisprendė“ važiuoti betonininkas J. Grabovskis. Anot „Pravdos“, prasidėjo atrinkimas savanorių šeštam penkmečiui.

Taigi — daug Lietuvos jaunimo vėl išves į Sibirą.

Garo turbinas Lietuvoj

MASKVA. „Izvestijos“ nr. 128 praneša, kad Lietuvos fabrikas „Pergalė“ pagaminavo naujos rūšies garo turbinas, kurių galingumas — 1,500 kilovatų.

Maskvos darbo žmonių vargai

MASKVA. „Pravda“ nr. 152 rašo, jog Maskvos miesto komunistų partijos komiteto posėdyje buvo konstatuota, kad transportas mieste blogai sutvarkytas. Kasdien dešimtis traukinių ateina į Maskvą iš priemiesčių pavėlavė ir darbininkai nespėja laiku ateiti į darbovieta.

Darbininkai daug kur teguavama žemos rūšies maistą, pasirinkimas labai ribotas. Labai trūksta atsarginių dalių kasdieninio vartojimo reikmenims, pvz. radijo aparatams taisyti. Kai kuriose ligoninėse gydytojai ir kitas mediciniškas personalas be atsidėjimo aptarnauja pacientus.

Konstatuota, kad retai teorganizuojami koncertai, spektakliai, vakarai, kur galėtų lankyti darbo žmonės. Daug trūkumų kino aptarnavime visuomenė. Šie trūkumai buvo konstatuoti pačių Maskvos miesto komiteto komunistų posėdyje.

Statys naują elektros jėgainę

NIAGARA FALLS, N. Y. — „The Niagara Mohawk Power Corp.“ planuoja pastatyti naują elektros jėgainę, vietoje neseniai nelaimingu atsitikimu, nūgruvusios į upę. Tos nelaimės laiku padaryti nuostoliai siekia \$100,000,000.

Vėliausių žinių santrauka

—Po prezidento Eisenhowerio operacijos, daktarai specialistai pareiškė, jog jo sveikata ir patenkama ir prezidentas pastebimai gerėja. Jie sutiko, kad prezidentas bus pajėgus kandidatuoti į tas pačias pareigas, jeigu tik to jis pats norės.

—Armijos duomenimis, iš 3,323 buvusiuoju Korėjos karo belaisvių 15% buvo kolaborantai ir 5% priešėsi juos paėmusiems į belaisvę, 80% buvė „viduryje.“

—Europoje su pasitenkinimu sutinkamos žinios apie gerėjantį prez. Eisenhowerio sveikatos stovį.

—Rusijos komunistų partijos šefas Kruščiovas ir jo sveičias maršalas Tito pradėjo kelionę po pietinę Rusiją.

—60 japonų belaisvių, po maždaug 11 metų praleistų Rusijos belaisvių stovyklose, buvo paleisti į namus. Paleistųjų tarpe buvo Ozoza Yamada, buvęs japonų-mandžiūrų armijos vadas.

—Popiežius Pijus XII, kalbėdamas VIII tarptautinės bankų konferencijos nariams, pažymėjo, kad taupymo bankai padeda žmonėms įtvarkyti savo gyvenimą nustatytu plano rėmuose.

Argentina malšina sukilimą trijuose didesniuose miestuose

BUENOS AIRES, Argentina. — Naujo sukilimo banga šeštadienio naktį užklupo Buenos Aires ir kitus 2 didžiuosius Argentinos miestus. Tačiau Argentinos vyriausybės, sekmdienio rytą patiektomis žiniomis, skelbiama, kad pagrindinis pasipriešinimo centras jau yra nušluotas ir tikimasi, jog ir kitose vietose greitai bus susitvarkyta.

Paskelbtas karo stovis

Tuoju sukilėlių parodytų pirmųjų žymių, vyriausybė visoje šalyje paskelbė karo stovį ir pasiuntė armijos, laivyno ir oro pajėgų dalinius kovoti su sukilėliais.

Sukilėlių grupės, kaip pranešama, yra sudarytos iš kareivių ir civilių žmonių. Dalis iš jų, tikima, yra, pereitų metų rugsėjo mėnesį nuverstą prezidento Juan D. Peron, pasekėjai.

Vyriausybės pajėgos atgauna pozicijas

Sukilėliai buvo užėmę armijos arsenalą Buenos Aires miesto centre, bet vyriausybės pajėgos

Eisenhoweris po operacijos sveiksta

WASHINGTON. — Prezidentas Eisenhoweris, po staigos vidurių operacijos, greitai sveiksta ir netrukus bus geroje sveikatos būklėje. Šiandien arba rytoj, prezidentas jau turėtų būti pajėgus priimti Baltųjų Rūmų štabo narius ir pasirašyti reikalingus oficialius raštus.

Tokias džiugias žinias praneša maj. gen. Leonard D. Heaton, Warter Reed ligoninės viršininkas, kuris vadovavo prezidento operacijos 4 specialistų grupei.

Vilioja Jugoslaviją

MASKVA. Jeigu Sovietų spauda seniau maršalą Tito visai paliojo, tai šiandien Maskvos laikraščiai deda ilgus straipsnius apie Rusijos-Jugoslavijos suartėjimą, apie ūkinį bendradarbiavimą. Maskvoje, Leningrade ir sovietinių respublikų sostinėse pradėti Jugoslavijos filmų festivaliai, ruošiamos Jugoslavijos kūrinių parodos, net pats Sovietų kultūros ministerio pavaduotojas V. Curin atskirame straipsnyje skelbia apie didėjimą kultūrinių ryšių tarp SSSR ir Jugoslavijos; Maskvos spauda dabar net kalba apie broliškų ryšių su Tito. Jo pavelslai dedami į pirmą puslapį; laikraščių pusė puslapių pas kirama Tito ir Jugoslavijos garbei.

Už žudymą laukia kartuvės

WASHINGTON, birž. 10. — Pvt. Richard A. Hagelberger, 23 metų amžiaus, buvo nuteistas mirties bausme, kuri bus įvykdyta netolimoje ateityje, jeigu prezidentas Eisenhoweris nepadarys pasigailėjimo sprendimo. Pvt. Hagelbergas yra apkaltintas už dviejų vokiečių nušovimą, 1952 metais.

• *Zymus lenkų gen. J. Haller, vadovavęs 1918 m. Amerikos lenkų legionui, kovojusiam už Lenkijos nepriklausomybę, neseniai Amerikos lenkų spaudoje pareiškė savo nuomonę, kad Lenkija ir kitos Sovietų pavergtosios šalys gali būti išlaisvintos ir be karo.* Tik laisvasis pasaulis turi būti vieningas ir ryžtingas, atskleisti, kokiais metodais laikosi tirtonai Maskvoje. Jo „programą“ sudaro keliolika punktų, kuriuos Vakarai turėtų įvykdyti, norėdami atgauti pavergtosios šalims laisvę.

• *Giuseppe Dosi, garsus italų detektyvas, kuris yra buvęs tarptautinėje policijoje viršininko pareigose, pasižymi savo retu pkoniu pašto ženklų rinkimo srityje. Jis renka tik suklastotus pašto ženklus.*

• *Zymus kino artistas Stewart Granger ir jo žmona, taip pat aktorė — Jean Simmons, gavo JAVaistvių pilietybę.*

Maršalas Sir John Harding, Kipro gubernatorius, po pasikaltbimo su Britų užsienio reikalų sekretoriumi Harold MacMillan, apeidžia jo įstaigą Londone.

BOLŠEVIKŲ ŽUDYNĖS PANEVĖŽY

Jau ne kartą buvo rašyta spaudoje apie bolševikų įvykdytas žiaurias lietuvių žudynes Panevėžy, tačiau kiekvienas to baisaus įvykio aprašymas, atrodė, imtas iš nugirstų pasakojimų, todėl gerokai iškraipytas ir nenušviečia tikro įvykio stovio.

Šių eilučių autoriui, kaip buvusiam tuo metu miesto savivaldybės pareigūniui ir prie atkurtos karo komendantūros sudaryto savisaugos štabo nariui, buvo pavesta nužudytių palaidojimo organizavimo reikalai. Todėl ir norėčiau, kiek dar iš atminties neišdilo, nušviesti tų žudynių tikrąją padėtį.

Gydytojų suėmimas

Birželio 26 d. iš pat ryto mieste jau pradėjo siausti enkavedistai ir kiti bolševikų pareigūnai, ruošdamiesi bėgti. Apskrities ligoninės sodyboje pasirodė ginkluoti enkavedistai ir keliolika šautuvais ginkluotų komjaunuolių, kurių didžiuliam sudarė vienos miesto gerai ekonomiška įsikūrusios mažumos atstovai. Ligoninės vedėjas dr. St. Mačiulis, dr. Zemgulis ir dr. Gudonis ruošėsi vokiečiams bombarduojant aerodromą sužeistų rusų karių operacijai. Į jų pasirodimo kambarį įbėgo susijaudinusi tos ligoninės ilgametė gail. sesuo Z. Kanevičienė, pareikšdama, kad jos jieskai enkavedistai ir kad ji nuo jų norinti slėptis. Jai prasišalinus, netrukus į besiruosiąs operacijai gydytojų kambarį įsiveržė keli ginkluoti enkavedistai, klausdami gail. ses. Kanevičienės. Atsakius, kad jiems nežinoma kur ji esanti, tuoj įsakė visiems pakelti rankas ir taip vienplaukius su baltais chalatais durivais surėmė per visą miestą nusivarė į savo būstinę.

Sužinojus apie gydytojų suėmimą, gail. ses. Kanevičienė pareiškė, kad tai ji esanti kaltai ir kad eisianti jų vaduoti ir išėjo. Gydytojų ir gail. ses. nužudymas Vokiečiams užėmus Panevėžį, NKVD Ypatingojo Skyriaus (Osobyj Otdiel), esančio Vasario 16 g. rūsy buvo rasti dr. St. Mačiulis, dr. Zemgulis, dr. Gudonis ir gis. ses. Kanevičienės bausiai sužaloti vienuose apatin. baltiniuose, o Kanevičienės visai nuogas, lavonai. Prieš nužudant dar ji, Kanevičienė, buvo žiauriai išniekinta. Iš lavonų sužalojimo buvo matyti, kad jie buvo netik šaudyti, bet ir aštriais įrankiais badyti. Dr. Mačiulio krūtiniėje buvo kumščio didumo skylė. Vienas gretimas gyventojas pasakojo, kad jis iš antro augšto matęs, kaip dr. Mačiulis vienmarškinis, visas krūvinas buvo trumpam iš rūsio išbėgęs į kiemą, bet greit atsivejantis iš paskos enkavedisto vėl įstumtas atgal ir po to pasigirdo šūviai. Dr. Mačiulio lavonas ir buvo rastas rūsy prie pat durų.

NUŽUDYTI Prie cukraus fabriko

Bolševikams išbėgus buvo atkeltas kapas netoli cukraus fabriko, kuriame rasta 21 lavonas. Visi nužudyti šūviais į pakaušį. Atrodė, kad jų dalis buvo pusgyviai ant greitųjų užkasti. Nužudytiųjų tarpe buvo tik 3 cukraus fabriko darbininkai ir vienas geležinkelio dirbtuvių šaltkalvis, jau apyšenis ir ramaus būdo žmogus. Taigi, netiesa, kaip buvo rašoma, kad visi nužudytieji yra cukraus fabriko darbininkai. Didžiausią jų dalį sudarė Kupiškio miesto ir apylinkės ūkininkai, 2 buvę policininkai, vienas pr. mok. mokytojas, vienas kooperatyvo tarnautojas ir trys Kupiškio gimnazijos abiturientai. Trys lavonai buvo neatpažinti. Dar du Panevėžio miesto gyventojai rasti nužudyti mieste, kurių vienas buvęs žinomas NKVD agentas. Kieno jis buvo nušautas, nepaaiškėjo.

Visi nužudytieji buvo sugabenti į Katedros požemį ir pašarvoti miesto sav. dirbtuvėse ant greitųjų pagamintuose karstuose. Greit pradėjo iš apylinkių plaukti žmonės, jieškodami savo NKVD suimtų artimųjų. Katedros požemis raudomis ir aimanomis šurpų įspūdį darė, kai atvykę tėvai atpažino pašarvotą sūnų, vaikak tai tėvų, žmona savo vyrą, broliai ir seserys savo brolius. Vienas iš nužudytojų buvo atsiimtas artimųjų ir išsivežtas, o gail. ses. Kanevičienės, kaip įtartos turėjus ryšių su NKVD (buvo rusė) lavonas išimtas iš Katedros rūsio ir atiduotas jos vyrui palaidoti, ne laukiant bendrų iškilmingų laidotuvių.

Laidotuvės

Sekmadienį, birželio 29 d. visi karstai iš rūsio buvo sunęsti į katedrą ir po vyskupo K. Paltaroko laikytų gedulingų pamaldų ir jaudinančio pamokslų, dalyvaujant pačiam vyskupui su gausybe dvasiškių, lietuvių savisaugos garbės kuopai, Vermachto daliniui ir gausybei miesto bei apylinkės miniai, gėlėmis ir avinikais ūkininkų papuoštuose vežimuose buvo nulydėti į naująsias miesto kapines ir ten gražiausioje kapinių vietoje — prie žuvusiųs kariams paminklo, vienoje duobėje šalia vienas kito palaidoti. Dr. Mačiulis ir dr. Gudonis buvo palaidoti prie savo šeimos kapų, o dr. Zemgulis palaidotas laikinai atskirai, iš kur vėliau šeimos buvo pergabentas į Kauną. Bs.

Vestuvių nuotraukos ir augštos rūšies fotografijos mūsų specialybė. PRECIN PHOTO STUDIO (Incorporated) EDVARDAS ULIS, sav. 4058 Archer Avenue Telefonas Virginia 7-2481

PIGIAI IR SAUGIAI PERKRAUSTAU BALDUS VIETOJE IR IS TOLIAU K. EIDUKONIS Turiu naują didelį sunkvežimį ir apdiraudas 2313 W. 91st St. Chicago, Ill. Tel. PRescott 9-2781

P.&J. JOKUBKA TV, DEIMANTAI IR LAIKRODIAI Pardavimas ir Taisyimas 4077 So. Archer Ave. Chicago 32, Ill. — Tel. LA 3-8617

GALI PALIKTI JAV

C. P. Socarras šypsosi galis palikti JAV. Jis buvęs Kubos prezidentas ištrėntas prezidento Batista.

GENIJUS AR ŠARLATANAS?

A. GEČIAUSKAS

Laisvasis pasaulis jau kuris laikas stato sau šį klausimą, bet tinkamo atsakymo nesuranda. Gal tik istorijai po keliasdešimt metų pavyks šį klausimą tinkamai atsakyti.

Schachtui, sarkastiškai linksmam žmogui, gyvenančiam dviejų kambarių bute Dusseldorfe, atsakymas yra aiškus. Nors ir būdamas 77 metų amžiaus jis yra pasiryžęs įrodyti, kad jo kritikai yra klaidingi. Išėjęs iš Nambergo kelio — šis jėgias nuosavybės bei pinigų, šiandien buvęs Hitlerio vedušenio prekybos banką Dusseldorfe. Mažiau kaip per dvejuosius metus Schacht ir Co. kapitalas yra patrigubėjęs ir šiuo metu stovi ant penkių milijonų ribos. Anot amerikiečių korespondentų interviu gauti pas Schachtą yra savotiškas patyrimas. Jis juos teikia labai laisvai, bet anot jų žan, kad pademonstruoti jog visi žmonės — savaimie aiškūs išskyrus Dr. Schachtą — yra kvailiai. Paklaustas korespondentų apie Schacht ir Co. ateities planus senasis finansininkas atsaunau:

„Aš nesakysiu tau. Tu nesilki. Jei tu gali surasti bankininką, kuris plepa apie savo biznį,

tada pasakyk jam už mane, kad jis yra kvailys.“

Pasilptim apgautas bankas Schachto bankas Dusseldorfe yra pilnas įvairių paslapčių, tačiau vis tik šis tas yra žinoma. Ketvirtadalio pradinio kapitalo buvo patiekta beveik subankrutavusio Dusseldorfo banko Schliep ir Co., kurio namuose Schachto bankas yra įsikūręs. Likusis kapitalas buvo suteiktas nelabai aiškių partnerių. Tarp žinomų partnerių yra buvęs Reicho Banko direktorius ir monetarinės srities specialistas W. Ludwig, šiuo metu gyvenąs Skandinavijoje, ir F. Vomfelds, kuris tiekia alyvą Schachto politinei mašinai patepti. Tarp jų tyliųjų partnerių yra princas Otto von Bismarck, geležinio kancelerio anūkas, ir E. Schneider, Dusseldorfo Chamber of Commerce prezidentas. Tačiau Schachtas nežiūrint šių partnerių visiems dirglis skelbia: „Jie man davė pinigų, bet jie banko reikaluose neturi balso.“

Skatinas Rytų Išvystimą. Dažnai Schachto Vakarų Vokietijos valdžiai kartojamas patarimas sako, kad Vokietija turi mažiau dėmesio kreipti į prigrūstas Europos rinkas ir turi susikoncentruoti neišvystytame ruože nuo Sa rajueto iki Filipinų. Ne viena šiame ruože esančių valstybių Dr. Schachtas yra prekybos tikslais pats aplankęs, kitose gi yra tu kraštų vyriausybų prašymu praleidęs ilgesnį laiką bestudijuodamas ir betaisydamas jų finansinę padėtį. Šiandieninis Egiptas yra vienas iš tų kraštų, kuriems Dr. Schachtas patarimai yra padėję išbristi iš sunkios finansinės krizės.

Anot Schachto paskutiniųjų 30 metų vargai būtų nevykę, jei pasaulis ir Hitleris būtų paklausę jo patarimų. „Aš pasisakiau prieš didžiulius reparacijų reikalavimus iš Vokietijos po pirmojo pasaulinio karo. 1920 metų dešimtmetyje aš pasisakiau prieš per didelę kreditai ir paskolų davimą „Vokietijai“, teigia Schachtas.

Anot jo, pasaulio ateitis yra tamsi. Pasaulis vėl įkris į vargą, nes jis neklauso jo patarimų.

SOPHIE BARCUS RADIO PROGRAMA

15 WGES stoties — Banga 1290 NUO PIRMAD. IKI PENKTAD. 8:45 iki 9:30 val. ryte SESTAD. 8:30 iki 9:30 ryte PIRMADIENIO vak. nuo 7-8 v. SEKAD. 8:30-9:30 v. ir stoties Chicago 29, Ill. HEEmlock 4-2413 7121 So. ROCKWELL ST.

CRANES SAVINGS AND LOAN ASS'N 2555 WEST 47th STREET LAfayette 3-1083 R. R. Pietkiewicz, prez.; E. R. Pietkiewicz, sekr. ir advokatas Mokame augštus dividendus. Keisčiuojame čekius. Parduodame ir išperkame valstybės bonus. Taupytojams patarnavimai veitai ATIDARYKITE SĄSKAITĄ ŠIANDIEN.—Aprausta iki \$10,000. Darbo valandos: pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 iki 8 val. vakaro; antr. ir penk. 9 iki 5; treč. uždaryta, o šešt. nuo 9 iki vidurdienio.

BUICK'AS LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

Pradėkit Taupyti šiandien, Turėsit Rytų! Taigi, dabar pradėkite taupyti šioje Lietuviškoje įstaigoje — BRIGHTON SAVINGS AND LOAN! Kiekvieno taupytojo indėliai aprausti iki \$10,000.00 BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASS'N 4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave. CHARLES ZEKUS, Sekretorius OFISO VALANDOS: Pirmad., antrad., penktad. ir trečiad. 9 val. ryto iki 12 val. Šeštad. 9 val. ryto iki 4:30 p.p. Ketvirtad. 9 val. iki 8 val. vak.

Daugiau kaip 48% pradžios mokyklų Amerikoje yra patalpos permažos esamam mokinių skaičiui. Kiekvienais metais reikia pastatyti 100,000 klasių.

Priaugo 9 milijonai katalikų

JAV-se, Aliaskoje ir Havajų salose per paskutinius 10 metų katalikų skaičius padidėjo 9,171,893. Dabar iš viso JAV-se su Aliaska ir Havajų salomis katalikų yra daugiau kaip 33 1/2 milijonų.

DR. ANTONAS ALEKNA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1957 W. Garfield Blvd. VAL: 1-4 ir 6-9 Seštadienis nuo 1 iki 4 val. p. p. Išskyrus ketvirtad. ir sekmad.

DR. ANNA BALIUNAS AKIŲ, AUSIŲ, NOSIŲ IR GERKLIO LIGOS.

— Pritaiko akinius — 6322 So. Western Avenue VAL: kasdien 10-12 val. ir 7-9 val. vak. Seštadienis 10-11 val. Trečiadienis uždaryta. Kitu laikų susitarus Ofiso telefonas: PR 8-2329 Res. telef. Walbrook 5-5076

DR. JUZE IR KESTUTIS AGLINSKAI GYDYTOJAI IR CHIRURGAI

2300 West 51st Street Val. pirm. ir antr. 10 iki 12 ryto, 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet; ketv. ir penkt. 2 iki 4 ir 6 iki 9 popiet. Seštadienis 10 iki 12 ryto. Ofiso tel. PRespect 6-1726 Res. tel. GRevehill 6-5605

DR. PETER T. BRAZIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2434 West 71st Street Val. Pirm., ketvir., penkt. 1-4 ir 7-9 Antr. 1-5, treč. ir šešt. pagal sutartis

DR. T. DANILEVIČIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

6317 South Western Avenue Chicago 29, Ill. Pasimatymai pagal sutartis Telefonas Republic 7-4900 Rezidencija: GRevehill 6-8161

DR. T. DUNDULIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4157 Archer Avenue Ofiso val.: nuo 2-4 ir nuo 6-8:30 v. vak. Seštadienis nuo 2 iki 4 popiet Trečiadienis pagal sutartį Ofiso tel. Virginia 7-0036 Rezidencijos tel. BEverly 8-8244

DR. BR. GAIZIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(Spec. moterų ligos ir akušerija) 4055 Archer Ave. Kampas Archer ir California Ave. VAL: 2-4 ir 6-8 v. p. d. Sešt. 2-7 val. p. p. Išskyrus sekmadienius

DR. J. GUDAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

756 West 55th Street (kampas Halsted ir 55-ta gatvė) VAL: 1-4 ir 6-8 v. p. d. Kasdien Išskyrus trečiadienius. Atidara Seštadienis 1-4 val.

Dr. Alexander J. Javois (JOVAISAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Marquette Medical Center 6132 So. Kedzie Avenue VAL: 2-4 p. p. ir nuo 7-9 v. vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. A. JENKINS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(LIETUVIS GYDYTOJAS) 2500 West 63rd Street VAL: kasdien nuo 2-4 p. p. ir 7:30 iki 9 val. Trečiad. ir šešt. uždaryta

DR. ALDONA A. JUSKA AKIŲ LIGŲ SPECIALISTE

FRITAICO AKINIUS Valandos: 9-12 ir 7-9 v. v. pagal susitarimą Išskyrus trečiadienius 2423 West Marquette Rd.

DR. WALTER J. KIRSTUK GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

(LIETUVIS GYDYTOJAS) 3925 West 59th Street VAL: 1-4 popiet. 6:30-8:30 vak. Trečiad. pagal sutartį

DR. P. KISIELIUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4988 W. 15th St., Cicero Kasdien 1-4 ir 6-8 v. vakaro. Išskyrus trečiadienius. - Butas 1526 So. 49th Ave. Seštadienis 12 iki 4 popiet

DR. EMILY V. KRUKAS GYDYTOJA IR CHIRURGE

4146 S. Archer Ave. VAL: Kasdien popiet nuo 12-2:30 v. Vak. pirm., antr., ketvir., 8-8:30 v. Trečiadienį tik susitarus

REMKITE "DRAUGĄ".

Dr. Nina KRIAUGELIONAITĖ

(Gydytoja ir Chirurgė) MOTERŲ LIGŲ IR AKUŠERIJOS SPECIALISTE 8750 West 71st Street (Kampas 71st ir California) Tel. ofiso ir rez. REpublic 7-4146 Val. 11-2 ir 6-9 v. v. Sešt. 1-4 p. d. Priėmimas tik pagal susitarimą.

DR. IRENA KURAS (Gydytoja ir Chirurgė) KODIKIŲ IR VAIKŲ LIGŲ SPECIALISTE

7126 South Western Avenue (MEDICAL BUILDING) Pirmad., antrad., ketv. ir penktad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. ir nuo 6 v. — 8 val. vakaro. Trečiad. nuo 11 val. ryto — 1 v. p. p. Seštad. 11 val. ryto iki 3 val. popiet. Ofiso tel. RE. 7-1168 Res. tel. Walbrook 5-3768

DR. FRANK C. KWINN (KVIEGLINSKAS) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1651 West 47th Street LIGONIUS PRIMA: Kasdien nuo 8:30 iki 4 v. popiet. Nuo 7 v. iki 8:30 Uždara treč. vasa diena ir šeštad. vak.

DR. A. MACIUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPEC. CHIRURGINES LIGOS 5700 S. Wood Street Priėmimo val. tik pagal susitarimą nuo 2-4 val. kasdien ir nuo 6 iki 8 val. pirmad. ir penkt. Trečiad. ir sek. uždaryta

DR. JULIJA MONSTAVIČIUS GYDYTOJA IR CHIRURGE

Office: 10748 South Michigan Ave. Buto: 1653 W. 103 St., Beverly Hills Val.: kasdien nuo 6 v. v. iki 9 v. v. Išskyrus trečiad. Seštadienis nuo 1 iki 4 val. popiet. Tel.: Ofiso — PULman 5-6766 Buto — BEverly 8-3946

DR. A. NARBUTAS PLAUČIŲ IR VIDAUS LIGOS

2745 W. 69 St. (priešais Sv. Kryžiaus ligoninę) Priima pagal susitarimą

DR. J. A. PAUKŠTYS 4253 S. Whipple Street

(Arti Archer Ave.) Valandos: nuo 10 iki 12; 2-6; 7-9. Seštad. 10-12. Trečiad. uždaryta. LAfayette 3-4949 Namų — CEDarcrest 3-7786

DR. ALBINA PRUNSKIS DR. VLADAS PRUNSKIS GYDYTOJAI IR CHIRURGAI

3259 South Halsted St. Kasdien 1-5 val. vak. Seštad. nuo 1-5 val. vak. Trečiad. ir kitu laikų pagal sutarimą Ofiso tel. Victory 2-1484. Resid. 2427 W. 62nd St., tel. Republic 7-8818.

DR. AL. RAKUS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4342 Archer Avenue (Kampas Kedzie ir Archer). Val. kasdien nuo 2 iki 9 val. Trečiad. ir sekmad. tik susitarus

DR. ZIGMAS RUDAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

SPECIALYBĖ CHIRURGINES IR ORTOPEDINES LIGOS 2435 West 69th Street VAL: Pirm., antr., ketv., penkt. nuo 2:00 — 4:00 ir nuo 6:00 — 8:00. Sešt. nuo 2:00 — 4:00. Trečiad. ir kitu laikų susitarus telefonu.

Dr. Antanas Rudokas, O. D.

Tikrinas akis; pritaiko akinius, keičia stiklus ir rėmus. 4456 So. California Ave., Chicago Saunkite Yards 7351 Pirm.: vakarais 6 iki 9; Seštad. 10 val. ryto iki 4; trečiad. ir sekmad. tik susitarus.

DR. STRIKOL GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 S. Ashland Ave. (kamb. 311) Val. nuo 2-4 ir 6-8 v. Seštad. ir sekmad. tik pagal sutartį! Jeigu neatsiliepa viršminėti telefonai Saunkite Midway 3-0001

P. SILEIKIS, O. P.

Orthopedas - Protėzistas Aparat-Protėzai, Med. bandžai. Spec. pagalba kojoms (Arch Support) ir t.t. VAL: 9-4 ir 6-8. Seštadienis 9-11. ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB. 3850 W. 63rd St. Chicago 29, Ill. Tel. PRespect 6-5084

DR. S. VAITAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th St., Cicero Kasdien 10-12 val. ryto ir 2-4 val. vak. Seštadienis 10-2. Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 31-oms gatvėm Priėmimo valandos: kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v. Seštad. 1-4 val. popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Rd. VAL: nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS 1821 So. Halsted Street

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659

DR. J. J. SIMONAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Naujas adresas: 4255 W. 64rd St. Ofiso tel. RELiance 5-4110 Resid. telef. GRevehill 6-0617 Valandos: 1-4 p. m. ir 4-8 p. m. Penktad. tik po pietų. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. STRIMAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1724 West 47th Street (Kampas 47th ir Hermitage) VAL: nuo 2 iki 4 ir 6 iki 9 v. vak. Seštad. nuo 2 iki 6 val., Išskyr. sek.

DR. FL. TALLAT-KELPSA GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

5002 West 16th Street VAL: kasdien 5-8, Seštad. 1-3 Telef. TOWnhall 3-0959 2534 West 68th Street VAL: tik iš anksto susitarus. Telef. HEMlock 4-7941, moterims skambinti Central 6-2941.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

BENDRA PRAKTIKA IR SPEC. MOTERŲ LIGOS Ofiso ir rezid.: 2410 W. 51st St. Tel. PRespect 8-1223 arba WE 6-5577 Ofiso val. Pirm. 8-10 v. v. Antr., Trečiad. ir Penktad. 6-9 val. vak. ir Seštadienis 2-4 val. popiet.

DR. V. P. TUMASONIS CHIRURGAS

6255 South Western Avenue VAL: kasdien 2-4 p. p. ir 7-9 vak. Trečiadienis ir sekmadienis uždaryta

DR. A. VALIS-LABOKAS MOTERŲ LIGŲ GYDYTOJAS

3267 South Halsted Street Val. 1 iki 4 v. p. p. ir 6-8 v. vak. Seštadienis 1-4 v. p. d.

DR. ONA VASKEVIČIUS (Vaskeviciūtė) GYDYTOJA IR CHIRURGE

6248 South Kedzie Avenue Val. kasdien 1-3 p. p. ir nuo 6-8 val. vak. Seštad. 1-4 p. p. Trečiadienis ir kitu laikų tik susitarus.

DR. J. VAITAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

1407 So. 49th St., Cicero Kasdien 10-12 val. ryto ir 2-4 val. vak. Seštadienis 10-2. Ofiso ir buto tel. OLYmpic 2-1381

DR. V. VILEIŠIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

802 West 31st Street Kamp. Halsted ir 31-oms gatvėm Priėmimo valandos: kasdien: 1-4 p.p. ir nuo 6-8 v. Seštad. 1-4 val. popiet.

DR. F. C. WINSKUNAS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2420 West Marquette Rd. VAL: nuo 2 iki 4 p. p.; 6 iki 8 vak. Trečiad. ir šeštad. pagal sutartį

DR. P. Z. ZALATORIS 1821 So. Halsted Street

Tel. ofiso CA 6-0257, rez. PR 6-6659

DR. G. SERNER LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS

Virš 25 metų patyrimo Tel. Yards 7-1829 Pritaiko akinius, Kreivias akis, Ištaiso. Ofisas ir akinų dirbtuvė 756 West 35th Street

DR. S. VAITAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Val. nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8, trečiad. nuo 10-12, penktadienį 10-2 ir seštadienis 10-2 val. popiet.

DR. S. VAITAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Palengvina akis įspėjimą, kuris yra priešais galvos skaudėjimo bei svajavimo ir skaudančių akių karščio. Atitaisau trumparegystę ir toliausnę. Prirenku teisingai akinius. Visi egzaminavimai daromi su elektriniais instrumentais, rodančiais matavimus trūkumus. Speciali atyda kreiplama į mokyklos vaikus.

DR. S. VAITAITIS GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4712 South Ashland Avenue Tel. Yards 7-1373 Val. 10:30 iki 7 v. vak. Seštad. 10:30 iki 6 val. Sekm. ir treč. uždara.

DRAUGAS THE LITHUANIAN DAILY FRIEND

2324 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill. Tel. Virginia 7-6641; 7-6642 Entered as Second-Class Matter March 31, 1916, at Chicago, Illinois Under the Act of March 3, 1879.

SUBSCRIPTION RATES

Table with 4 columns: Rate, Unit, and Description. \$5.00 per year outside of Chicago, \$2.00 per year in Chicago &

KOVA UŽ SEKMADIENĮ

VYTAUTO DARŽAS

Buvo Chicagoje tokia vieta, kur kiekvieną vasaros sekmdienį galėjai rasti besivečiuojančius kokios parapijos lietuvius. Tai buvo Vytauto daržas. Ši vieta yra aprūpinta visais piknikavimui reikalingais patogumais. Ji turi erdvius kiemus pastatyti automobiliams. Gražios pievos, aikštės ir medelėnai padeda susidaryti atvango išpūdžiu. Kilnojami stalai duoda progą šeimoms ar svečių grupėms susitelti, kaip patinka. Vytauto daržas turi erdvias pastoges įvairiems žaidimams, "bowling" neįskiriant. Ten taip pat yra erdvios salės valgyklai ir šokiai. Vadinasi ir lietaus atveju čia niekas nėra beviltiškoje būklėje. Tačiau Vytauto daržas yra tokia vieta, kokios ir reikia didelai Chicago lietuvio visuomenei.

Tačiau kažkas atsitiko, kad jau antri metai šis daržas stovi beveik tuščias. Jo administracija nežino, ką su juo daryti. O Chicago lietuviai visuomenė pradeda užmiršti šią vietą, įrengtą brangiomis senesniųjų amerikiečių lėšomis. Aiškėja, kad Arkivyskupijos vadovybė yra nusistatę neleisti svaigalų pardavinėjimo bažnytinės nuosavybės. To nutarimo dėka pasikeičia ir visa ekonominė pikniko organizacija. Vytauto daržo administracija neranda tinkamo būdo, kaip prisitaikinti prie naujos būklės ir sakoma, kad galvoja net apie šios vietos likvidavimą.

SEKMADIENIO KLAUSIMAS

Nenaudojamas Vytauto daržas yra tarsi simbolis nekulturojamos krikščioniško sekmdienio supratimo, kuris galėtų daug prisidėti prie šio mūsų gyvenimo laimingumo. Sekmdienio klausimas iš viso yra rimtas klausimas. Galima sakyti, kad jis yra vienu pačių rimčiausių žmonių klausimų. Šitokių mes jį laikome ne tik dėl to, kad, besitariant savaitgaliai ar atostogoms, sunku yra šeimos nariams susitarti, kur važiuoti ir kaip laisvą laiką praleisti.

Savo esme laisvalaikio klausimas yra toks senas, kaip pati žmonija. Jau pirmuosiuose šv. Rašto puslapiuose yra išreikšta laisvalaikio mintis. Kai tik atsirado žmogus ir jo laikas, tada atsirado ne tik jo darbas, bet ir laisvalaikio klausimas, Dievas, kaip žmogaus idealas, yra čia atvaizduotas šešias dienas kūres, septintąją išsėjus.

Mes daugelis esame pergyvenę komunizmo pastangas atimti iš mūsų sekmdienį. Darbo diena, materializmo dvasios stumimas, stengiasi išstumti iš savaitės sekmdienį. Tas pasikėsinimas yra jaučiamas ne vien komunizme. Daugelis žmonių nejuočiomis pasiduoda šiai nuotaikai ir savo gyvenime sekmdienio vienaip ar kitaip netenka.

Tuo tarpu sekmdienis ne tik atskiro asmens gyvenime, bet ir šeimos gyvenime turi tokių didelių uždavinių, kurių negalima paleisti iš akių. Sekmdienio pareigos nėra tokios lengvos, kad jos pačios pasidarytų be mūsų pastangos. Tiesa, sekmdienis turi lengvumo, poilsio ir net pasilinksminimo pobūdį. Tačiau šis sekmdienio palaima nepasidaro savaime. Būna net priešingai: niekada taip ryškiai nepasirodo, koks žmogus yra sunkus sau ar kitiems, kaip sekmdienį ir per atostogas.

ŠVENTĖS DVASIA

Šiokios dienos pasikėsinimas prieš sekmdienį yra jaučiamas ne vien socialiniame, bet ir religiniame gyvenime. Mes čia turime galvoje ne tą visumą žinomą reiškinį, kad religiniame gyvenime veiklumas ir aktyvumas dabar stengiasi užimti tą vietą, kurią seniau turėjo mąstymas ir kontempliacija.

Mes čia turime galvoje dar vieną reiškinį, kuriam ir vardą sunku rasti. Tas reiškinys yra, kad žmonės savo maldose šią dieną taip pat yra vadovaujami darbo dienos nuotaikų. Kai žmonės meldžiasi, jie vis ko nors prašo: dažniausiai įvairių kasdienės veiklos dalykų. Prašymo malda šią dieną yra pasidarys kone vienintelė malda. Kai kas nori manyti, kad gera malda yra galima tik tada, kai žmogus yra vargų prispaustas.

Šalia labai išplitusios prašymo maldos (kuri yra kasdienos reikalų prašymas) žmonės yra užmirę dėkėjimo malda, kuri iš esmės yra sekmdienio nuotaikos dalykas. Dėkėjimo malda yra didėlė šventadieniškos nuotaikos nešėja ir jos ugdytoja. Jūs tik padėkite sekmdienio mišiose išgauti iš savęs bent vieną padėkos akordą, ar tai tiesiog Dievui, ar Dievui per artimą, ir jūs pamatysite, kaip jūs beveik automatiškai pateksite šventiškon nuotaikai. Be dėkėjimo dvasios nėra šventės; ir nė jokios vaišės nekuria tiek daug šventiškos nuotaikos, kaip dėkėjimo malda.

Nereikia pridėti, kad gyviau praktikuojama dėkėjimo malda ne tik mūsų sekmdienio šventiška atgaivintų, bet turėtų teigiamos įtakos visam visuomeniniam mūsų gyvenimui.

Būdinga, kad tai, ką mes šią dieną vadiname Mišiomis, apaštali laikais buvo vadinama Dėkėjimu. Tai matyt ypač iš apaštalo Povilo laiškų.

BENDROMIS PASTANGOMIS

Sekmdienio praleidimo klausimas nėra vieno asmens ar tik vienos šeimos reikalas. Šventė mėgsta bendravimą. Chicago lietuviai visuomenė yra gyvas klausimas: kur ir kaip vasaros sekmdienį pasikėsinoti. Vytauto daržas galėtų atlikti labai naudingą pasitarnavimą šiam reikalui. Reikėtų tik kiek atsipalaiduoti nuo alkoholio ir pelno dvasios mūsų sekmdienį šventėse. G. K. Chesterton vienu paradoksu pasinaudojant galima sakyti: nereikia iš karčiamos daryti tvirtovės.

Arkivyskupijos vadovybė, uždraudus kito daržo daržą paravinėti alkoholi, kvietė kviečia mus kuo vytauto daržo sekmdienio šventim. Vytauto daržas galėtų pasidaryti laisvai improvizuotą kultūrinį pasilinksminimų vietą. Čia galėtų kiekvieną sekmdienį susirinkti daug tu lietuviai, kurie tolimesniam išvažiavimui neturėjo laiko ar noro. Reikia inkėti, kad šio parko vadovybė, ar pati viena, ar susitarusi su kokia didesne organizacija šį turta išnaudotų. Gal ten būtų galima bandyti organizuoti tai, ko niekur kitur negalima suorganizuoti, būtent: pavostų vasaros teatrą su lengva programa.

Kad norėtume sekmdienį nuo savo darbų atsikvėpti, reikia, kad galėtume ir sugebėtume vieni kitiems padėti iš kasdieninės mediaginio determinizmo dvasios išsilaisvinti. Yra palyginanti nesunku išmokyti kasdieninės maldos: "Kasdieninės duonos duok mums šiandien". Bet reikia visai ne kasdieniško dvasios polėkio, kad galėtum sakyti: "Dėkoju tau, Viešpatie, už tokią didelę tavo garbę!"

V. Egd.

Martyno Jankaus mirties dešimtmetis

K. MOCKUS, Boston, Mass.

Rambyno senelis

Nepriklausomybės metais, kai buvo atgautas Klaipėdos kraštas, daugybė ekskursijų plaukė Nemunu žemyn. Jų galutinis tikslas buvo Lietuvos pajūris, gražioji Neringa. Tačiau tokios ekskursijos paprastai sustodavo ir prie Rambyno kalno, kuris buvo garsus padavimais iš tolimos praeities. Tame kalne kasmet per Jonines būdavo daromos tradicinės iškilnės, į kurias vyko ekskursijos ir valdžios atstovai iš Kauno, Klaipėdos. Visų tų iškilnių centrė figūra buvo Martynas Jankus, žilas senelis, tautinio atgimimo veiklos veteranas, kukliai gyvenęs nedideliam ūkelyje netoli Rambyno, Bitėnų kaime, Pagėgių apskrityje. Kiekviena didesnė ekskursija, lankiusi Rambyną, lankė ir Martyną Jankų jo sodyboje, kur jis gyveno su savo dukterimi Elze ir akloju sūnumi Kristupu. Kiekvienas Didžiosios Lietuvos lietuvius, atsiradęs Jankų sodyboje, jautėsi visai kaip namie, nes ten vyravusi lietuviška dvasia buvo visai tokia pati, kokia gyveno visa Lietuva.

Šių eilučių autoriui teko dirbti mokytojo darbu Pagėgių Duonelaičio gimnazijoje ir tada arčiau pažinti Martyną Jankų, kuris jau vėlyvesnėje senatvėje, bebaigias atstunta dešimtį metų, jautėsi tvirtas, guvus, maloniai priimdavo sykiu su savo dukterimi Elze ten besilankančius svečius. Visada liko atminty apsilankęs 1939 m. vasario 16 d. Vokietijos naciai jau buvo bebaigia pasirengimus aneksuoti Klaipėdos kraštą. Daugumas krašto gyventojų lietuvių, skaitydamiesi su neišvengiamą tikrove, glaudė sparnus, taikėsi prie aplinkybių. Viršum Martyno Jankaus namų ir tą dieną, kaip visada, plėvėdavo Lietuvos trispalvė ir aplankiusieji tautiečiai rado jį geroje nuotaikoje begalvojantį, koks toliau likimas laukia Lietuvos.

Stovyklinio gyvenimo metais Vokietijoje beveik visą laiką teko praleisti vienoje stovykloje, su M. Jankaus dukterimi Elze ir sūnumi Kristupu. Tėvui mirus Flensburge, jie atsikėlė į Klein Wittensee ir ten išgyveno ligi tos stovyklos likvidavimo 1949 metais. Dabar Elzė su Kristupu yra Toronto, Kanadoje. Jankus turėjo ir daugiau sūnų bei dukterų. Tiksliau nežinau, kur jie dabar yra.

Biografiniai bruožai

M. Jankus buvo gimęs Bitėnuose 1858 m. rugpjūčio 7 d. Išėjęs vietinę mokyklą, toliau dirbo ir lavinasi, labai domėdamasis tada dar labai lietuviškais raštais, studijuodamas

lietuvių kalbą, Lietuvos istoriją. Iš savo tėvo paveldėjęs tvirtą lietuvišką nusistatymą, M. Jankus iš jaunų dienų tą lietuviškumą dar labiau sustiprino ir per visą ilgą amžių jo kietai laikėsi. Steigė lietuviškas draugijas, kovojo už lietuvių kalbą vokiečių valdomose mokyklose ir įstaigose. Dalyvavo politikoje ir stengėsi praveisti lietuvius atstovus į Vokietijos reichstagą. Aplankė Didžiąją Lietuvą ir ten susipažino su eile to meto atgimimo veikėjų. Tapo "Aušros" bendradarbiu, eilės lietuviškų knygų ir laikraščių autoriu, leidėju, platintoju. Savo ūkyje įsteigė spaustuve, dėl kurios turėjo nemažai nemalonumų. Toje spaustuve buvo išspausdinta daug lietuviškų leidinių. Pirmojo Pasaulinio karo pradžioje, visa Jankų šeima rusams įsibrovus į Rytprūsiją, buvo išgabenta į tolimą Rusiją prie Volgos. Ten mirė M. Jankaus tėvas ir vienas sūnus. Po karo vėl grįžo į gimtuosius Bitėnus ir čia tuoj įsijungė į labai svarbius darbus.

Atsikūrė Nepriklausoma Lietuva. Dalis Rytprūsijų ligi Nemuno, paprastai vadinama Klaipėdos kraštu, karo laimėtojų buvo atskirta nuo Vokietijos. Ne kas kitas, o Martynas Jankus stovėjo priekyje to komiteto, kuris pasirašė krašto prijungimo prie Lietuvos valstybės. Alijantų duotas statusas ir gana plati autonomija buvo priešinga lietuvių interesams ir Jankus prieš protestavo. Įvykiams kiek apsimus, ir ne jauno amžiaus M. Jankus nesiekė kokių politinių postų, o ramiai pasireikšėjo ir savo ūkelyje ir ten dirbo Lietuvai, kaip mokytojo. Lietuvos valstybė buvo jam paskyrusi kuklią pensiją. Kai vokiečiai vėl užplūdo jo gimtuosius Bitėnus, pradžioje mėgino likti namie, bet vėliau persikėlė į Kauną ir ten išbuvo ligi antrosios rusų komunistų okupacijos.

1944 m. palikęs Lietuvą dėl komunizmo grėsmės išvyko su šeima į Vokietiją. Karui pasibaigus, apsigyveno lietuvių stovykloje Husum, vėliau persikėlė į Flensburgą stovyklą prie Danijos sienos ir ten mirė 1946 m. gegužės 23 d., eidamas 88 metus amžiaus, artimųjų globojamas ir visų apylinkės tautiečių palydėtas į amžinybę. Lietuvos vyriausybė buvo jį apdovanojusi eile tikrai pelnytų ordinų. Jo biustas buvo pastatytas Kaune šalia kitų didžiųjų mūsų tautos vyrų.

M. Jankus lietuviškumas M. Jankus buvo gimęs ir augęs toje mūsų krašto dalyje, kuri per šimtmečius buvo valdoma vokiečių ir parodė nuostabiškais raštais, studijuodamas

čia šimtmečių įtaka negalėjo nesireikšti. Ne tik gyvenimo būde, ne tik kultūroje, bet ir mąstyme radosi tam tikrų skirtumų. Per mokyklą veržėsi vokieškosios kultūros įtaka ir patalpoje kalba. Prūsų valstybės sukurtas ūkinis pranašumas palyginant su rusų valdytais lietuviams taip turėjo savo reikšmę. Visi tai vis toli nuo bendro tautos kūno eilę tokių Maž. Lietuvos tautiečių, kurie žinojo esą lietuviai, namie vargtoji lietuvių kalbą, bet laikė save Prūsijos piliečiais ir tuo didžiavosi. Panašių nuotaikų buvo ir tarp mokslus ėjusių žmonių, kuriuos savaime palietė vokiškoji kultūra. Kai atėjo laikas sulieti mažlietuvius su visa Lietuva į vieną valstybę, tos nuotaikos turėjo labai didelę ir mums pavojingą reikšmę. Nuo panašių nuotaikų vien didesniame kiti mažesniame laipsnyje nebuvo laisvi ir gana žinomi to krašto žmonės, dalyvavę lietuviškose draugijose ir tos Lietuvos dalies politiniame gyvenime. Tarp tokių M. Jankus nebuvo populiarus dėl savo nedviprasmiško šimtaprocentinio nusistatymo už Mažosios Lietuvos susijungimą į visai vieną kūrą Lietuvos valstybės rėmūse. Jis nesigailėjo atviro žodžio tiems, kurie taip drąsiai negyveno panašaus nusistatymo, kurie glaudėsi už svetimųjų padiktuto autonomijos statuto ir jėškogumams, nepagrįstam separatizmui palaikyti.

Pats M. Jankus už jaunų dienų liko nepalietas vokiškų įtakos. Anksti susidraugavęs su Didžiosios Lietuvos lietuviams, jis nedarė jokio skirtumo tarp Mažosios ir Didžiosios Lietuvos lietuvių. Jam buvo tik viena Lietuva ir visi jos vaikai. Šią savo nuomonę visą amžių kietai atstovavo ir paliko pavyzdį, kuriuo ypačiai turėtų domėtis iš tos krašto dalies kilę mūsų tautiečiai.

M. Jankui nebuvo reikšmingi nei konfesiniai, nei partiniai skirtumai. Jam buvo daugiau reikšminga vienoda tautinė kilnė ir pagal tai jis stengėsi rikiuoti savo krašto žmones. Esu savo laiku dalyvavęs prof. Dovydaičio daryto "Gamtos Draugų" ekskursijoje, kurią faktinai sudarė ateitininkai. M. Jankus juos priėmė ir palydėjo su tokiu pat meile, kaip ir visus kitus lietuvius. Retkarbiais nuvykdavo į Kauną, o Klaipėdą lankė dažnokai. Patyręs ten nesutarimus lietuvių tarpe, stengėsi pašalinti, negalėdamas nė energijos, nė griežtesnio žodžio. Noriu pabrėžti, kad šis kaime aplinkybėse išaugęs ir veikęs lietuvis, buvęs jau tikras senelis Nepriklausomybės pastaraisiais metais, pajėgė visada pa-

lygindami Valančiaus laikų okupanto tikslus ir priemones ir lietuvių tautos Valančiaus vadovaujamą rezistenciją su dabartiniais to pat gigantiško kaimyno, žemiausiu būdu sulaužiusio savo tarpvalstybinius įsipareigojimus mažam savo kaimynui, tikslais ir priemonėmis ir mūsų tautos rezistencija, randame daug kame sutampant ir pasikartojant, tik tuo skirtumu, kad šią dieną jo vartojamos priemonės daug kartų yra žiauresnės ir praška bet kokias žmoniškumo ribas, išplautkiančias iš utopiškos marksistinės doktrinos, sujungtos su atgyvenusiu imperializmu.

Slavofilizmas, panslavizmas, pravoslavija, carų despotinė autarchija ir imperializmas bei neapykanta Vakarams dėl jų pranašumo, iš kurių dar Petras Dilysis nukopijavęs sureformavo savo valstybę, buvo ano meto idėjinė bazė ir priemonių kompleksas, nukreiptas ir į mažą lietuvių tautą. Jei šią dieną pravoslaviją pakeitė marksizmas, carų despotinė autarchija Kremliaus valdovų diktatūra, tai panslavizmas, slavofilizmas ir imperializmas, pridengtas marksistiniu šydu tarnauja ir šią dieną imperialistinei Rusijos ekspansijai, siekiančiai dominuoti pasaulyje ir išsiimuoti iš žemesnės kultūros ir civilizacijos padėties. Vakarams gi neapykanta pasaulio, nors pozicijos iš esmės pasikeitė: tada kovota su revoliucinėmis socialkomunistinėmis idėjomis, plūstančiomis iš Vakarų, kai šią dieną patys, tarsi keršydami Vakarams už socialkomunistinių idėjų primetimą, tiek brangiam fanatiškumu brukna savo socialkomunistinę revoliuciją Vakarams, kurie greit ir laiku pažino tų idė-

METŲ KNYGA EISENHOWERIUI

Prezidentui Eisenhoweriui West Point kadetai įteikia kopiją West Point metų knygu The Howitzer. (INS)

LENKTYNIAVIMAS TARP KOMUNIZMO IR KAPITALIZMO

"Amerikos Balsas" savo pranešimų eilėje kalbėjo apie laisvę kaip galingesnę jėgą negu prievartą, apie Amerikos ekonominę sistemą, kuri remiasi laisva privalia iniciatyva ir konkurencija. Ji yra naudinga ne mažumai, bet visiems, pastebė "Am. Balsas" — nes visi Amerikos gyventojai turi galimybių įsigyti nuosavybes ir didžioji gyventojų dalis jos turi. Tuo būdu visi jie yra didesni ar mažesni kapitalistai, turį kapitalo vienokiu ar kitokia nuosavybės forma.

Amerikinė sistema visiškai sugriovė Markso teigimą, kad turtingi šioje sistemoje taps dar turtingesni, o neturtingi dar labiau nuskurs. Amerikos gyvenimo tikrovė parodė priešingą vaizdą: čia masės kaskart turtingėja, o didžiųjų turulioi skaičius nuolat mažėja. Nepaisant šių tikrovės faktų, komunistų vadai nesiliauja kartoję senas Markso frazes: "Am. Balsas" pastebė, kad tas frazės kartojimo ir Chruščevs pasuktinamė kompartijos suvažiavime: kapitalizmas, sakė Chruščevs, esąs naudingas tik monopoliams, darbininkų gyvenimo lygis jame smunka; kapitalizmas laukias naujų ekonominių krizių ir panašias.

Chruščevs kompartijos kongrese sutiko, kad abi sistemos — kapitalizmas ir komunizmas turėtų konkuruoti. Tačiau Chruščevs tu rėmė pirmiausiai sudaryti savo žmonėms sąlygas, kad jie galėtų laisvai pasirinkti ir išbandyti sistemoje pasirinkti ir išbandyti sistemoje. Tik tada galima būtų pamatyti, kiek žmonių iš tikrųjų kovytų, kuriuo ypačiai turėtų domėtis iš tos krašto dalies kilę mūsų tautiečiai.

Lygindamas sovietinę sistemą su amerikine sistema, "A. B." pažymi štai kokius būdingesnius skirtumus: teisinti patriarchalo titulą, kuris jam buvo duodamas įvairiomis progomis. Jo atminimas praėjus pirmam šimtmečiui nuo jo mirties tenka minėti dar toli nuo Lietuvos ir nežinia kaip toli nuo jos išvadavimu. Jo tiepus lietuviškumas tegu padrasina mus ištverti šiandieniniuose bandymuose ir išlaikyti savo tautai bei kraštui tokią ištikimybę, kokia visada pasizymėjo Martynas Jankus. Neuzmirškime ir jo šeimos, kuri vargsta su mumis bendrą vargą ir gal kada yra reikalinga mūsų dėmesio bei paramos.

Komunistinė sistema ekonominiu kaip ir politiniu atžvilgiu yra uždara, slapta sistema. Pavyzdžiui tarptautinė prekyba Sovietų tarybų valstybės monopolis. Ten privačių prekybininkų nėra ir dėl to nėra kelių, kuriais galima būtų laisvai pasikeisti prekėmis su kitais kraštais.

Net ekonominė informacija iš Sovietų Sąjungos nėra laisvai gautama. Sovietų vyriausybė skelbia tik tai, ką ji randa reikalinga skelbti, nutylėdama daug faktų, liečiančių žmonių gyvenimo lygį. Iš kitos pusės, Sovietų valdžia neleidžia savo žmonėms patirti apie ekonomines sistemas kituose kraštuose ir net sąmoningai skleidžia netiesą apie laisvojo pasaulio gyvenimo lygį.

Tuo tarpu Amerikoje ekonominė sistema yra atvira sistema. Vi si ekonomio gyvenimo duomenys čia skelbiami viešai, ir jie prieinami tiek savo, tiek ir užsienio žmonėms. (O savo gaminius Amerika pateikia kasdien tarptautinei rinkai, kur gali būti vertinami ir lyginami su kitų kraštų gamiais)

Kita skirtumą tarp Sovietų ir Amerikos sistemos rondo gamybos našumas. Sovietų Sąjunga neseniai pirmą kartą pasiekė savo sunkiosios pramonės gamybos duomenis, tačiau jį niekuomet nepažodo viso pakeiksmo: nepasakoti kam yra žemės ūky, kokių traktorių yra gyvenamųjų pastatų statyboje ar lengvoje pramonėje. (O šie trakturai iš tikrųjų yra labai dideli, ir jų negali pateisinti praėjusių karų ir kitomis prietaisais.) Tuo tarpu Amerikoje žemės ūkio gaminių yra perteklius, munizmas sužavėjo. Prievarštinis žemės ūkio kolhozainimas ir ūkininkų trėmimas Sibiran, labai aiškiai parodo, kad Sovietų žmonės nėra laisvi pasirinkti ekonominę sistemą.

Lygindamas sovietinę sistemą su amerikine sistema, "A. B." pažymi štai kokius būdingesnius skirtumus: teisinti patriarchalo titulą, kuris jam buvo duodamas įvairiomis progomis. Jo atminimas praėjus pirmam šimtmečiui nuo jo mirties tenka minėti dar toli nuo Lietuvos ir nežinia kaip toli nuo jos išvadavimu. Jo tiepus lietuviškumas tegu padrasina mus ištverti šiandieniniuose bandymuose ir išlaikyti savo tautai bei kraštui tokią ištikimybę, kokia visada pasizymėjo Martynas Jankus. Neuzmirškime ir jo šeimos, kuri vargsta su mumis bendrą vargą ir gal kada yra reikalinga mūsų dėmesio bei paramos.

Trečia vieta dviejų ekonominių sistemų skirtumas sudaro ekonominiu gėrybių pasiskirstymas. Amerikoje masės turi gerus butus, gerai apginti ir gerai maitinami. Skirtumas tarp turtingųjų ir beturčių, koks buvo 19-me šimtmeče, čia yra išnykęs. Vaikščiodamas didmiesčių gatvėmis čia visai negali atskirti, kas iš tos milioninės masės yra darbininkas, o kas kapitalistas. Tuo tarpu sovietinė sistema sukūrė naujus luomus, tarp kurių yra didžiau sias skirtumas. Tuo metu kai paprastai darbininko šeima turi tenkiniam vienam kambariui, tai augstesniųjų žmonių, augstesni parlojos pareigūnai ar karininkai, naudoja ištaigiomis vilomis.

Ketvirtas ir gal pats didžiausias skirtumas tarp Sovietinės ir Amerikinės sistemos yra tas, kad (Nukelta į 4 pusl.)

SENIAU IR DABAR

Vyskupo Motiejaus Valančiaus vadovaujama lietuvių tautos rezistenciją prisimenant ir su dabartine palyginant

Dr. J. Bičiūnas, Roma

Atvertę šimtmetį Lietuvos istorijos lapą, mūsų senelių ir tėvų epochą, matome lietuvių tautos padėtį panašią į dabartinę. Ji ir tuomet, kaip ir šiandien, vadovaujama žemaičiu vyskupo Motiejaus Valančiaus, vedė sunkią rezistencinę kovą su okupantu, tuo pačiu kaip ir šiandien, rusai už savo tautos egzistenciją: tikėjimą, kalbą ir apskritai už savastovų ir laisvą savo tautos ir krašto gyvenimo idealą.

Okupantas — imperialistinė Rusija nors valdydama milijoniskus plotus, tuomi nesitenkino. Nesiskaitydama su jokiais priemonėmis Rusija norėjo pavergtą kraštą nutautinti, jos vardą ištrinti iš pasaulio žemėlapiu, nugramzdinti užmirštini istorijoje kaip garsų Lietuvos vardą, kuri dar taip neseniai sėkmingai valdė lietuvių tautą pačių slavų plotus. Tačiau lietuviai, vadovaujami Valančiaus, likosi ištikimi savo bočių dvasiai, herojiškai pakėlė visokias okupanto užmačias, ne tik nebuvo sumalkinti, kaip kad buvo dėtos jų prieš pastangas, bet dargi kiek vėliau išėjo tvirtai ir susipratus tauta sukurdama savo laisvą ir nepriklausomą valstybę.

Lygindami Valančiaus laikų okupanto tikslus ir priemones ir lietuvių tautos Valančiaus vadovaujamą rezistenciją su dabartiniais to pat gigantiško kaimyno, žemiausiu būdu sulaužiusio savo tarpvalstybinius įsipareigojimus mažam savo kaimynui, tikslais ir priemonėmis ir mūsų tautos rezistencija, randame daug kame sutampant ir pasikartojant, tik tuo skirtumu, kad šią dieną jo vartojamos priemonės daug kartų yra žiauresnės ir praška bet kokias žmoniškumo ribas, išplautkiančias iš utopiškos marksistinės doktrinos, sujungtos su atgyvenusiu imperializmu.

Slavofilizmas, panslavizmas, pravoslavija, carų despotinė autarchija ir imperializmas bei neapykanta Vakarams dėl jų pranašumo, iš kurių dar Petras Dilysis nukopijavęs sureformavo savo valstybę, buvo ano meto idėjinė bazė ir priemonių kompleksas, nukreiptas ir į mažą lietuvių tautą. Jei šią dieną pravoslaviją pakeitė marksizmas, carų despotinė autarchija Kremliaus valdovų diktatūra, tai panslavizmas, slavofilizmas ir imperializmas, pridengtas marksistiniu šydu tarnauja ir šią dieną imperialistinei Rusijos ekspansijai, siekiančiai dominuoti pasaulyje ir išsiimuoti iš žemesnės kultūros ir civilizacijos padėties. Vakarams gi neapykanta pasaulio, nors pozicijos iš esmės pasikeitė: tada kovota su revoliucinėmis socialkomunistinėmis idėjomis, plūstančiomis iš Vakarų, kai šią dieną patys, tarsi keršydami Vakarams už socialkomunistinių idėjų primetimą, tiek brangiam fanatiškumu brukna savo socialkomunistinę revoliuciją Vakarams, kurie greit ir laiku pažino tų idė-

ju utopiškumą ir destruktivinę reikšmę. Carų imperializmą, tačiau toli praško dabartinės Kremliaus valdovų užmačios, siekiančios ir tolimus kontinentus. Imperializmas visada nepasotinamas ir todėl visada bus karo ženkle ir veltui jis apie taiką kalbėtų, nes užvaldymo aistra nepažabojama, o užgrobtam kraštui išlaikyti reikia laikyti ginklą rankoje ir kelti naujus. Žiaurus jis visada bus, nes pavergtieji visada sieks laisvės ir visomis galimomis priemonėmis priešinsis. Imperializmui pridengti reikia gražios humanistinės priedangos, todėl ją skelbs, nors realybėje ne ką kita reikią kaip savanaudiškumą, savo idėjų primetimą, pavergtųjų išnaudojimą, didybės maniją ir pan.

Taigi, nors bendriausiasis bruožais pravedę paralelę tarp šių abiejų okupacijų, pamatysime daug bendrumo okupanto siekimuose ir lietuvių rezistencijoje ir kaip išvadoje lietuvių tautos laimėjimą.

Jau carienė Kotryna pareiškė, kad okupuota Lietuva buvo ir turi būti Rusijos teritorija ignoruodama istorinius faktus, skirtingai lietuvių tautos kilme, kalba, papročius, valstybinę tradiciją. To siekė ir jos įpėdiniai ir brutaliomis priemonėmis emėsi naikinti visa, kas Lietuvoje buvo skirtinga nuo pačios Rusijos, ypač po sukilimo, kai lietuviai net ginklu ryžosi nusikratyti primetamasias svetimybės ir tautos pavergimą. Ne kitaip yra ir šiandien, nors skelbia tarybų Lietuvą esant laisva respublika tačiau kiekvienam aišku jos pavergimas ir tautos naikinimas.

(Bus daugiau)

VOKIEČŲ GYVENTOJŲ JUDĖJIMAS

DR. V. LITERS KIS, Vokietija

11-19 šimtmetis yra vokiečių Drang nach Osten periodas. Buvo trys didelės bangos: 12-14, 16-18 ir 19 šimt. Tarp pirmos ir antros Drang nach Osten bangos yra Žalgirio mūšis. 19 š. permainą atnešė Vakarų Vokietijos industrializmas. 1840-1910 metais daugiau kaip du milijonai vokiečių iš rytų persikėlė į vakarus. Tada prasidėjo Zuruock nach Westen. Pirmo karo pralaimėjimas vokiečiams atnešė didelį nuostolį: prie lenkų buvo priskirta Poznanė ir Vakarų Prūsai. 1919-1923 metais maždaug 700,000 vokiečių persikėlė į vakarus.

Hitleris, prieš pradėdamas žygi į rytus, iš Rytų ir Pietų Europos susigrąžino 540,000 va dinamų Volksdeutschų. Susvyravus Rytų frontui dar 350,000 vokiečių iš Ukrainos ir Krymo grįžo į griūvantį Reichą.

Antrasis Pasaulinis karas privedė prie katastrofos: dvylika milijonų vokiečių iš anapus Oderio-Neisse linijos ir Sudetų buvo išstremta į Vakarus. Be to 400,000 vokiečių sugrįžo iš Balkanų. Paskutiniu laiku vyksta masinis vokiečių bėgimas iš Rytų zonos. Nuo 1949 metų iš Rytų zonos pabėgo pusrėčio milijono žmonių.

Bėgimas iš Rytų

Vokiečių bėgimas iš Rytų Zonos dabar vyksta pilnu tempu. Dideli vokiečių transportai nuo latos atvyksta iš Lenkijos. Vadinasi, vyksta priešingas Drang nach Osten vokiečių judėjimas.

Tikra vokiečių Drang nach Osten pradžia yra dvyliktas šimtmetis. Tada daug tūkstančių niedersachų ir niederfrankų persikėlė per Elbę ir Saalę į rytus. Vokiečių Drang nach Osten auka krito mūsų Prūsai. Vytautas Didysis prieš Žalgirio vokiečių Drang nach Osten sudavė didelį smūgį, po kurio vokiečiai negreit atsigravo. Antra Drang nach Osten banga atsirado tik 16 šimt. 18 šimt. vyko intensyvi rytų kolonizacija. Didelė kolonizacinė banga rytų kryptimi ritoši 19 šimt. Daug tūkstančių vokiečių tada kėlėsi į rytus iki Besarabijos, Volynijos, į Lodzės sritį ir net Kaukazą. Po to vyko atsivertimas.

Vakarų Vokietijos supramoninimas daug vokiečių patraukė atgal. Rytai atsiliko visu šimtmečių. Ruhro Kraštas darbininkams siūlė augstus atlyginimus. Augsti atlyginimai pa traukė daug žmonių. 1840-1910 metais į Vakarų Vokietiją persikėlė 739,000 iš Rytprūsijų, 744,000 iš Pomeranijos ir 675,000 gyv. iš Šlezijos. Tada prasidėjo tikras Rytų-Vakarų judėjimas. Iš pradžių tas judėjimas vyko laisvu noru. Paskutiniaus dešimtmečiais laisvę pakaitė prievarta.

Po pirmo Pasaulinio karo 1919-1923, iš lenkams priskirti sričių į Vakarų Vokietiją persikėlė 700,000 vokiečių. Bet šitas persikėlimas sudarė tik pradžią. Vokiečių Drang nach Osten po antro Pasaulinio karo virto Zuruock nach Westen.

Hitlerio laikais

Tik prasidėjus antram Pasauliniam karui, Hitleris paskelbė

Lenkyniavimas...

(Atkelta iš 3 pusl.)

Amerikos sistamai yra reikalinga laisvė ir ji pati ta laisvę skatina. Amerikos sistemoje nereikalingos priverčiamųjų darbų stovyklos. Amerikos sistemoje ekonominė laisvė neatskiriamai susijusi su politine laisve, kai tuo tarpu Sovietų Sąjungoje visus ir viską kontroliuoja kompartijos dirguojama valdžia. Toji valdžia, kurią sudaro vieno asmens ar grupės absoliuti diktatūra, per 38 metus kišosi ir kišasi į visas ekonominio, politinio ir net privatinio gyvenimo sritis. Sovietinė ekonominė diktatūra neatskiriamai susijusi su politine diktatūra, paremta vergu darbu bei priverčiamomis darbo stovyklomis.

šulkį "Heim ins Reich". Maždaug 400,000 vokiečių iš Baltijos kraštų, Volynijos, Rytų Galicijos, šiaurinės Bukovinos ir Besarabijos paklausė Hitlerio balso. 1940-1942 metais vokiečių grįžimas iš pietinės Bukovinos, šiaurinės Dobrudžos, Krainos, Kroatijos, Serbijos, Bulgarijos ir Cholmerio (tarp Vyslos ir Bugo). Tada sugrįžo 140,000 vokiečių į Vakarus.

Antrasis Pasaulinis karas tu rėjo tikslą užimti Rytų erdvę. Vokiečiai neslėpė savo kolonizacinių planų. Bet išėjo kitaip. 350,000 vokiečių grįžo iš Ukrainos ir Krymo.

Milijonai tremtinių

Didysis vokiečių slinkimas į Vakarus prasidėjo po antro Pasaulinio karo. 50,000 vokiečių grįžo iš šiaurinio Siebenbuerge no. Bet daugiausia vokiečių bėgo nuo rusų. Tada į Vakarus bėgo milijonai. Dėlės vokiečių sritys Potsdamo provizorišku susitarimu priskirtos prie Lenkijos. Čia daugiausia iš keršto, pradėjo intensyvi vokiečių iškraustymą. Panašų vokiečių iškraustymą įvykdė čekai. Tikras iškraustytų ir žuvusių vokiečių skaičius nėra žinomas. 1951 metais Vakarų Vokietijoje buvo apgyvendinta vokiečių tremtinių aštuoni milijonai, Rytų Zonoje keturi milijonai, Berlyne 150,000. Viso 12,15 mil. tremtinių. Be to 350,000 vokiečių 1945-1946 metais buvo išvaryti iš Vengrijos.

Be vokiečių tremimas neužbaigė vokiečių judėjimo Rytų-Vakarų kryptimi. Rytų Zonos sovietinimas ir nuolatinis teroras priverė masinį vokiečių judėjimą iš Vidurio Vokietijos į Vakarus. Maždaug 2,5 mil. vokiečių nuo 1949 metų iš Rytų Zonos persikėlė į Vakarus. Vokiečių krašto tarp Elbės ir Oderio tuštėjimas vokiečiams sudarė sunkią problemą. Natūralus gyventojų priauglis tu nuostolių neišlygina. Gyventojų skaičius Rytų Zonoje iš 17,6 mil. 1950 metais nukrito ligi 16,6 mil. 1955 metais.

Toks yra "Raumo politikos" finalas.

Sviesto suvartoja vienas žmogus vidutiniškai 20 svarų per metus.

BRUNO'S KEPKLA 3339-41 S. LITUANICA AVE. Tel. Cliffside 4-6376

NUO UZSISENEJUSIŲ SKAUDANČIŲ ŽAIZDŲ IR ATVIRŲ ODOS LIŪŲ

LEGULO, Department D. 5618 W. Eddy St. Chicago 34, Ill.

PIETŲ IR PRANAŠYSTĖS

Spaudos klubo surengtuose pietuose Washington, respublikonų pirm. Leonard Hall pranašauja prez. Eisenhowerui ateinančiuose rinkimuose didelį laimėjimą. Po šio banketo Prezidentas susirgo. (INS)

KOMUNISTAI PALEIDO ARK. GROSZ

J. KUZMIONIS, D. Britanija

Ark. Juozapas Grosz, Kalocsa arkivyskupijos valdytojas, kuris 1951 m. buvo komunistų suimtas po to, kai pasiėmė vadovauti Vengrijos episkopatui kard. Mindszenty suėjus, skelbiama esąs paleistas ir sugrąžintas į savo sostą.

Kaikurie komentatoriai ryšium su tuo aiškina, kad Vengrijoje Kat. Bažnyčios persekiojimas švelnėjas. Iš tikrųjų, faktas labai būdingas: tai pirmas įvykis komunizmo istorijoje, kad iš kalėjimo paleidžiamam vyskupui leidžiama vėl apimti savo sostą. Tačiau kaip ir reiškiniai visdėto verčia abejoti komunistų gera valia ir intencijomis.

Vengrijos Episkopatas

Kaip Budapešto radijas paskelbė, ark. Grosz buvo paleistas po to, kai vyskupai Hamvas, Shvoy ir Badalik tuo reikalui kreipėsi į prezidentą pirmininką M. Hegedus.

Kai neperseniai mirė ark. Czupik, susirinko visas Vengrijos episkopatas pasitarti jo įpėdinio reikalui. Tuoj po konferencijos minėti trys vyskupai kreipėsi į prezidentą, išreikšdami vyskupų norą dirbti ark. Grosz vadovybėje "taikaus Bažnyčios ir Valstybės bendradarbiavimo interesams". Atrodo, kad būtų labiau tikėtina reikalauti Kard. Mindszenty paleidimo ir jo kaip Vengrijos pirmo teisių sugrąžinimo. Jeigu tas nebuvo padaryta, matyt, vyskupai turėjo tikslų informaciją, jog tai neįmanoma. Taipgi nėra žinių, kad vyskupai turėjo progos susirūšti su Jv. Sostu.

TELEVIZIJOS

Radio Aparatų Taisymas

Sažiningas ir garantuotas darbas M. RIMEKUS, 4617 S. Sawyer St. Tel. VI 7-0087 - VI 7-3037

IS ARTI IR TOLI BALDŲ PERKRAUSTYMAS

Naujas specialus didelis sunkvežimis su pilna apdanga. Pigus ir sažiningas patarnavimas. R. ŠERENAS 4546 S. Wood St., Chicago 9, Illinois, tel. VI 7-2972

paleistas, tačiau ligšiol buvo laikomas namų arešte.

Pažymėtina, kad Vatikano oficialūs žmonės atsisakė komentuoti ark. Groszo teisių atstatymą, laukdami daugiau ir tikslesnių informacijų.

Padėtis nėra aiški

Nors kaikurie aiškina, kad ark. Groszo teisių atstatymas yra didžiausias Bažnyčios laimėjimas po Stalino mirties, tačiau jokiū būdu neatrodo, jog komunistinė valdžia būtų atsiskiusi noro dominuoti bažnytinuose reikaluose.

Pirmiausia, kaip komunizmo reikalų žinovas Douglas Hyde pažymi, kyla klausimas: kodėl nebuvo atstatytos Kard. Mindszenty teisės? Juk komunistai skelbia, kad kardinolas esąs paleistas iš kalėjimo, kad jis esąs laisvas. Esant geriems norams pirmiausia jam derėjo sugrąžinti visišką laisvę. Tačiau, ar komunistai ir toliau jo nekencia ir bijosi? Ar jie bijosi, kad jis, reikalaujamas visiškos tikėjimo laisvės, gali demaskuoti jų tariamos tolerancijos melą?

Kartu kyla abejonė, kad galbūt kard. Mindszenty yra taip palaužtas ir psichiškai sužalotas, jog komunistams nepatogu jį viešai rodyti.

AR VERTA?

\$2.00 į metus, kad užlaikius gražius plaukus. Mėgink NEW ERA - per 40 metų pasekmingai vartojamas. Šlauskite \$2.00 už 8 oz. bonka. F. BITAUTAS 302 S. Pearl St., Denver, Colorado

MOVING

A. BENIULIS atlieka įvairius perkraustymus ir pervežimus iš tolimų ir artimų atstumų. Tel. Bl 7-7975 arba Pr 8-9842

Rūpestingai ir pigiai taisau TELEVIZIJOS

APARATUS Garantuoja darbą ir dalis. J. MIGLINAS Telef. - Humbold 6-1038

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS IS TOLI IR ARTI NAUJI DIDELI TROKAI-NAUJIAUSI KRAUSTYMO IRANKIAI ILGŲ METŲ PATYRIMAS - PIGUS IR SAŽINGAS PATARNAVIMAS JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St. CHICAGO 36, ILL. Tel. WAlbrook 5-9209

A. TVERAS LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES Pardavimas ir taisymas 2646 W. 69th St. Republic 7-1941

NARIAI LIETUVIŲ TAUP. IR SKOLINIMO B-VIŲ LYGOS, KURIOSIS Kiekvieno Santaupos Apdraustos iki \$10,000.00 IR Paskolos Duodamos Namų Igljlmui Lengvomis Salygomis CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN. 6234 S. Western Ave. Chicago 36, Ill. CRANE SAVINGS & LOAN ASSN. 2555 W. 47th St. Chicago 32, Ill. DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN. 3430 So. Halsted Street Chicago 8, Ill. ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN. 1447 S. 49th Ct., Cicero 50, Ill., Tel. TO 3-8131-32 UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN. 1800 S. Halsted St. Chicago 8, Ill.

Gegužės 18 d. "Catholic Herald" skelbia šiuos klausimus, ryšium su ark. Groszo teisių atstatymu:

- 1) Komunistai skelbia, kad ark. Grosz'ui sugrąžintos visos teisės. Kyla klausimas, ar bus jam laista užmegsti normalius santykius su Apašt. Sostu? 2) Ar Arkivyskupas bus laisvas apvalyti kūrįją nuo komunistų paskirtų "pareigūnų"? 3) Ar jam bus leidžiama palaikyti ryšius ir instruktuoti visus jo žinioje esančius kuniguos? 4) Ar jis bus laisvas skelbti ganytojinus laiškus ir ar juos bus leidžiama skaityti bažnyčiose? 5) Ar jam bus leista prižiūrėti bažnytinę - religinę spaudą ir ar ta spauda bus laisva nuo komunistų kontrolės? Jei į visus tuos klausimus būtų galima teigiamai atsakyti, tik tada būtų galima patikėti komunistų nuolaida ir didesniu tolerantišku tikėjimo atžvilgiu. Tačiau kiti faktai rodo, jog komunistai ir toliau nori kištis į Bažnyčios reikalus.

Taigi Vengrijos katalikų Bažnyčios padėtis nėra aiški. Ateitis parodys, ką komunistai turėjo mintyje, paleisdami ark. Groszą.

Ar žinai, kad...

Amerikiečiai per metus tiek išgeria kavos, kad jeigu Niagaros krikllys neturėtų vandens, tai jį atstotų amerikiečių per metus išgertoji kava ištisias 67 minutes.

Vienas asmuo Amerikoje suvartoja per metus 20 svarų kavos. Amerikiečiai nugalėjo jau norvegus, švedus, kurie anksčiau kavos daugiausia išgerdavo.

Amerikos prezidento alga pirmąsyk buvo pakelta 1789 - iki 25,000 dol. per metus; jau 1873 buvo pakelta iki 50,000 dol. 1909 iki 75,000, o 1949 iki 100,000

Nemirtinga būtis be tiesos ir tobulumo yra amžina kančia; tobulumas be nemirtingo gyvenimo, yra rėkiantis melas ir jūzulus pasityčiojimas.

- VI. Solovjovas

PERKRAUSTYMAI - MOVING

Pigus, sažiningas darbas. Visi apdraudimai. Iš artimų ir tolimų distancijų. Saukite sekancias!

ANTANAS VILIMAS

3415 S. LITUANICA AVE., CHICAGO, ILL.

Telefonas - Frontier 6-1882

JONAS GRADINSKAS

Kambarių vėsintuvai, vėdintuvai; radio; vokiški kišeniniai, nešiojami, automobiliams; televizijos; patefonai, varomi baterijomis

J. G. TELEVISION COMPANY

2512 W. 47TH ST. TEL. FRONTIER 6-1998 TAISYMAS GARANTUOJAMAS RAŠTU - 100%

Mes mokame Aukštą Dividendą

MIDLAND

Savings and Loan Association

PER 40 METŲ VISŲ LIETUVISKŲ KOLONIJŲ SAUGIAUSIA IR PELNINGIAUSIA TAUPYMO BENDROVĖ

4038 Archer Avenue Tel. LA3-6719 AUGUST SALDUKAS Prezidentas

VIRŠ 15,000,000 Amerikos gyventojų žino,

kad taupyti apdraustose Taupymo ir Skolinimo Bendrovėse yra saugu ir pelninga.

Universal Savings and Loan Association užtikrina saugumą ir gražų pelną.

Saugumą užtvirtina Sąjuntų Valstybių valdžios agentūra iki \$10,000.00 kiekvienam indėliui ir reikalingi rezervai, o pelną - patyrusių ir sažiningų vedėjų pastangos.

Galite taupyti atvykdami asmeniškai ar per laiškus. Bus greitas ir draugiškas patarnavimas.

Dėl paskolų ir visais finansiniais reikalais kreipkitės:

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois

Roosevelt Furniture Miegamo Rakandų Ispardavimas!

11 gabalų - tikrai už \$169.00

Į šį setą įeina lova, dreseris, komoda, springai, matrasas su vidurinėm spiruoklėm, 3 vanity stiliaus lėmos, 2 miegamos pagalvės ir kilimas. Didelis pasirinkimas ir kitokių baldų. Galima užėti vakarais. Parduodame išmokėjimais. Už 6 mėnesių išmokėjimus neįima jokių nuosimėjų. Prieš perkant baldus, užsukite į šią lietuvišką krautuve, apžiūrėkite baldus ir patirkite kainas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 WEST ROOSEVELT ROAD Tel. SEeley 3-4711 Felix Raudonis, sav. ir monedaris Krautuvs atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

MŪSŲ KOLONIJOSE

Paterson, N. J.

Pavykusi Patersono moterų paroda

Gegužės pabaigoje tris dienas užtrukusi lietuvių tautodailės paroda Patersono viešosios bibliotekos patalpose lietuviams laimėjo nesuskaitomai daug bičiulių. Parodą lankė amerikiečių visuomenė ir jų mokyklos.

Parodos uždavinys buvo supažindinti vietos žmones su lietuvių liaudies menu ir su dabartine kančia, kurią tenka lietuvių tautai kęsti po komunistine priespauda.

Vietos laikraščiai labai plačiai ir palankiai rašė apie parodą, net įsidėmami fotografijų. Prieš pat parodą kels kartus skelbė apie jos atidarymą.

Parodoje buvo audiniai, medžioga, drožiniai, odos ir gintaro dirbiniai, juostos ir kt. Gana platus buvo genocido skrydis. Atidarymo dieną buvo specialioji programa, dalyvaujant daugiausia kaip trims šimtam svečių. Buvo jų iš New Yorko, Elizabetho ir kt. Dalyvavo ir Pabaltijo Mot. Tarybos Lietuvos Atstovybės pirmininkė Ligija Bieliukienė, specialiai atvykusi iš New Yorko.

Pagrindinė kalbėtoja buvo iš Clevelando atvykusi dr. Marija Žilinskienė. Ji kalbėjo apie lietuvių, jos charakterio bruožus ir jos įnašą į Lietuvos kultūrą bei valstybinį gyvenimą. Amerikiečiai buvo sužavėti prelegentės puikia anglų kalba ir išsamia paskaita.

Susirinkusius sveikinė Lietuvos Gen. Konsulas J. Budrys, kuris parodon buvo atvykęs su žmona ir su konsulu V. Stašinsku ir jo žmona. Gražų žodį tarė ir bibliotekos vedėjas Leo R. Etzkorn, tvirtindamas, jog iš daugelio ligi šiolie matytų parodų ši yra vienintelė tokia įdomi. Nuoširdžiai pasveikino ir Patersono klebonas kun. Kintā. Pačioje pradžioje invokaciją sukalbėjo kun. Vyt. Demikis. Pranešėja buvo dail. A. Vitkauskaitė-Merker, kuri trumpai apibūdino ir parodos tikslą. Parodoje buvo ir jos paveikslų.

Po atidarymo iškilnių, kai svečiai apžiūrėjo ekspozitatus, jie buvo pakviesti vaišių, kurias paruošė pačios parodos rengėjos — vietos Pabaltijo Moterų Tarybos Lietuvos Atstovybės klubas. Kiekviena klubo narė buvo ką nors iškepusi, bet didžiausio pasisekimo susilaukė lietuviška gira, kurią pagamino Marija Šaulienė. Amerikiečiai dar ir po parodos ilgai girą prisimindavo, o ir vietos laikraščiai gana plačiai buvo apie tą lietuvišką gėrėną pranešę, aiškina, jog tai pats geriausias lietuvių atsigalvinimas vasaros kaitrose.

Svečių knygoje amerikiečiai paliko gražių įrašų. Jame įrašė ir viena čia jau gimusi ir augusi, bet lietuviškame gyvenime nedalyvaujanti, lietuvė, pareiškė, kad ji didžiuojasi savo kilme.

Amerikiečiai ypač domėjosi gintaru ir medžio dirbiniais. Lietuviškų juostų audimą demonstravo M. Šaulienė. Rengėjos, džiaugdamosios didelių parodos pasisekimu, yra dėkingos ne tik visoms savo klubo narėms, bet ir Patersono lietuviams, kurie joms talkino. Bendram darbui vadovavo klubo valdyba, kurio pir-

mininkė yra Izabelė Keraitienė, sekr. Bronė Kažukauskienė ir ižd. Z. Paulauskienė. Ekspozitatus renkant daug pasidarbavo klubo narė El. Kondratavičienė, M. Šaulienė ir kt. Daug ekspozitų surinko ir visur automobiliu valdybos sekretorė parodos reikalais vežiojo Rimantas Glemža, nežiūrint, kad tuo metu jam buvo universitete baigiamieji egzaminai. Mielai prie parodos prisidėjo Tallat-Kelpša, J. Iškauskas, Ant. Kažukauskas, J. Ivanauskas, Fab. Zaranka, S. Miknius, Vacl. Augulis, B. Kondratavičius. Daug talkos rengėjoms davė ir visos moteriškos atžalynas per visą parodos laikotarpį.

Rengėjoms padėjo talkininkai ir iš kitų kolonijų. Ypač daug talkino Elizabetho lietuvių bendruomenės pirm. S. Dzikas, A. Juška, J. Stukas ir kt.

Patersono šv. Kazimiero draugija rengėjoms leido naudotis savo Lietuvos ir JAV vėliavomis, kurios gražiai puošė parodos salę. Daug palankumo parodė ir bibliotekos reikalų vedėja Miss Erika Schnurman.

Si sėkmingai praėjusi paroda Patersono lietuvių visuomenėje dar labiau sustiprino moterų klubo pozicijas, kurios jau ir taip čia buvo geros. Patersoniečiai tiesiog didžiavosi, kad turi tokį darnų moterų vienetą, kuris amerikiečių visuomenėi taip gražiai pristatė Lietuvą.

S. Narkelūnaitė

Brockton, Mass.

PADEKA
Balfo 72 skyriaus Brocktone, Mass., valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie įvykusių gegužės 12 d. pobūvio rengimų likusių Europoje vargšų lietuvių šalpos reikalams.

Tame pobūvyje sudėta dol. 225.37, kurie sudarė didelę paramą seneliams, ligoniams, našlėms ir vaikams, reikalingiems pašalpos. Džiaugdamiesi visuomenės jautrumu ir mūsų parengimo pasisekimu, ypatingai dėkojame Alt Sandaros 24-sios kuopos valdybai už nemokamai duotą salę, Laisvės Varpo radijo programos vedėjui Viščiui už nemokamą parengimo skelbimą per radiją. Dugy's Package Store, ir kitiems prisidėjusiems darbu ar kitu kuriuo būdu prie šio kilnaus darbo.

Dar didesnę padėką jaus tie, kurie tuo parengimo vaisiais naudosis. Ši graži talka tebūnie pavyzdžiu kitiems, kaip reikia vieningai rūpintis savo nelaimingųjų tautiečių šelpimu.

Balf'o 72 skyriaus Valdyba

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUŲ PRISTATOM VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai Raktinė atidara kasdien nuo 8 val. rytą iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

Pittsburgh, Pa.

Iškilnės Lietuvių dienoje

S. m. liepos 4 d. Sv. Pranciškaus lietuvių vienuolyno daržuose bus istorinė Lietuvių diena. Ta proga bus iškilmingas pašventinimas naujos šv. Mykolo Arkangelo statulos, kurią padovanavo seselės M. Henrietos tėveliai Vincentas Pusvaškis su žmona. Šią gražią ir brangią dovaną Pusvaškiai paliko testamentu, kad jiems mirus seselė pastatytų statulą Dievo garbei ir jų atminčiai. Dabar jų prašymas tapo išpildytas, statula pastatyta ir bus pašventinta liepos 4 d. 5 val. popiet.

Statula pastatyta prie koplyčios durų. Kiekvienas atsilankęs į Lietuvių dieną galės pamatyti ir pasidžiaugti tuo gražiu paminklu.

Prie minėtų iškilnių dar bus kita svarbi programos dalis — atidarymas naujo kelio. Per daug metų atvažiudami geradarijai į Lietuvių dieną turėjo važiuoti duobėtai ir dulktais keliais. Šiais metais atsirado didelis geradaris, pasigalėjo seselių ir aukojų didelę sumą pinigų, kad pataisytų kelią. Tas geradaris yra kun. Pijus Čėsna, Sv. Juozapo parapijos klebonas, Mahanoy City, Pa. Jam seselės labai dėkingos.

Kun. J. V. Skripkus

Tarėsi Lietuvių dienos reikalų
Gegužės 27 d. buvo Vakarišės Pensylvanijos Jungtinių Lietuvių Organizacijų atstovų susirinkimas, kuriame buvo plačiai aptarti rugpjūčio 5 d. įvykstančios Lietuvių dienos reikalai. Šventės organizavimo darbai dideliais šūoliais eina pirmyn, numatyta įvairi programa. Meninę dalį atliks Lietuvos Vyčiai ir Homestead parapijos jungtinis choras, vadovaujamas muz. Kazio Bazio. Taip pat dalyvaus ir mūsų mėgstami mažieji 6 ir 7 metų berniukai ir mergaitės, kuriems vadovauja Homestead parapijos vargonininkė E. Straiter. Lietuvių dienos šventėje bus išrinkta gražiausia tautiniu kostiumu lietuvių, kuri gaus brangių dovanų. Pageidautina, kad visos lietuviškos kilmės moterys ir mergaitės pasipuostų tautiniais kostiumais. Visų lietuvių pareiga parodyti amerikiečiams ir savo jaunajai kartai, kad lietuviai moka gražiai linksintis. Per 7 metus Vakarišės Pensylvanijos Jungtinių Lietuvių Organi-

Kun. J. V. Skripkus

Tarėsi Lietuvių dienos reikalų
Gegužės 27 d. buvo Vakarišės Pensylvanijos Jungtinių Lietuvių Organizacijų atstovų susirinkimas, kuriame buvo plačiai aptarti rugpjūčio 5 d. įvykstančios Lietuvių dienos reikalai. Šventės organizavimo darbai dideliais šūoliais eina pirmyn, numatyta įvairi programa. Meninę dalį atliks Lietuvos Vyčiai ir Homestead parapijos jungtinis choras, vadovaujamas muz. Kazio Bazio. Taip pat dalyvaus ir mūsų mėgstami mažieji 6 ir 7 metų berniukai ir mergaitės, kuriems vadovauja Homestead parapijos vargonininkė E. Straiter. Lietuvių dienos šventėje bus išrinkta gražiausia tautiniu kostiumu lietuvių, kuri gaus brangių dovanų. Pageidautina, kad visos lietuviškos kilmės moterys ir mergaitės pasipuostų tautiniais kostiumais. Visų lietuvių pareiga parodyti amerikiečiams ir savo jaunajai kartai, kad lietuviai moka gražiai linksintis. Per 7 metus Vakarišės Pensylvanijos Jungtinių Lietuvių Organi-

Kun. J. V. Skripkus

PADEKA
Balfo 72 skyriaus Brocktone, Mass., valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems, kurie vienu ar kitu būdu prisidėjo prie įvykusių gegužės 12 d. pobūvio rengimų likusių Europoje vargšų lietuvių šalpos reikalams.

Tame pobūvyje sudėta dol. 225.37, kurie sudarė didelę paramą seneliams, ligoniams, našlėms ir vaikams, reikalingiems pašalpos. Džiaugdamiesi visuomenės jautrumu ir mūsų parengimo pasisekimu, ypatingai dėkojame Alt Sandaros 24-sios kuopos valdybai už nemokamai duotą salę, Laisvės Varpo radijo programos vedėjui Viščiui už nemokamą parengimo skelbimą per radiją. Dugy's Package Store, ir kitiems prisidėjusiems darbu ar kitu kuriuo būdu prie šio kilnaus darbo.

Dar didesnę padėką jaus tie, kurie tuo parengimo vaisiais naudosis. Ši graži talka tebūnie pavyzdžiu kitiems, kaip reikia vieningai rūpintis savo nelaimingųjų tautiečių šelpimu.

Balf'o 72 skyriaus Valdyba

STATYBAI IR NAMŲ PATAISYMUŲ PRISTATOM VISOKIŲ RŪŠIŲ MEDŽIAGĄ

CARR MOODY LUMBER CO.
STASYS LITVINAS, Prez.
3039 So. Halsted St.
Tel. Victory 2-1272

Apkainavimą ir Prekių Pristatymą Teikiame Nemokamai Raktinė atidara kasdien nuo 8 val. rytą iki 6 val. vakaro ir šeštadieniais iki 8 val. vakaro.

zacijų komitetas yra davęs progų lietuvių kilmės žmonėms gražiai, jaukiai ir linksmai pabendrauti, pasiklausyti lietuviškos muzikos, dainų, prakalbų, pamatyti lietuviškų šokių ir patiems juse dalyvauti. Komitetas tikisi, kad ir šiemet į Lietuvių dieną suplauks gausus lietuvių būrys.

Kitas iš eilės Vakarišės Pensylvanijos Jungtinių Lietuvių Organizacijų atstovų susirinkimas įvyks sekmadienį, birželio 24 d. 2:30 val. p. p. Sons of Lithuania Society svetainėje, 818 — 20 Belmont St. N. S. Viso Pittsburgho ir apylinkės lietuvių organizacijos ir parapijos prašomos į šį susirinkimą atsiųsti savo atstovus ir įpareigoti juos susirinkime dalyvauti, nes dar bus svarstomi Lietuvių dienos reikalai ir pertvarkytos įstatų komisijos patikėti projektai.

Fr. Žilionis

"NEW ERA" shampoo

Gamintojas NEW ERA, Nauja Gadyne, shampoo

Nauja Gadyne — shampoo. Tai labai geras shampoo, kurį jis pats vartoja 40 metų — nei žilsta, nei plinka. Tas pagal specialią formulę pagamintas mišinys iš coconut alyvos ir jo išrastų priedų labai švelnina galvos odą. Siųskite \$2.00 už 8 oz. bonką.

FRANAS BITAUTAS
302 So. Pearl Street
DENVER, COLORADO

KNYGA, KURIĄ JŪS GALITE PADOVANOTI IR SAVO DRAUGAMS AMERIKIEČIAMS

IGNAS ŠLAPELIS
Juozas Pautienius

Liūksusiniame popieriuje atspausdinti 27 J. Pautieniaus paveikslai su angliškai ir lietuviškai parašyta Šlapelio studija apie meną.

Lietuviškos Knygos Klubo leidinys, didelio formato, skoningai drobės viršeliais ir t. t.

Kaina \$5.00

"Tėviškės Žiburiai" apie šią knygą rašo: RETA PASAULY TOKIŲ KNYGŲ. Ne dėl to, kad čia išryškinta vieno dailininko kūryba. Leidinys tikrai skoningai ir tinkamai papuoš kiekvienos kultūringos šeimos stalą.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

Visiems verta perskaityti istorinį romaną

KRAŽIŲ SKERDYNES

Romanas parašytas pagal istorinius dokumentus, pačių Kražių Skerdynių dalyvių pasakojimus ir vietoje autorijos surinktą medžiagą. Gražūs žemaitijos gamtos vaizdai, stipri romano intriga ir vaizduojama žemaičių melė savajai šventovei ir gimtajam kraštui. Visas romanas skaitytojui telkia gražių prisiminimų, vaizdų.

Pažymėtina, kad J. Marcinkevičiaus Kražių Skerdynės Lietuvoje buvo premijuotas ir plačiai skaitomas.

I tomas 324 pusl., kaina \$3.00

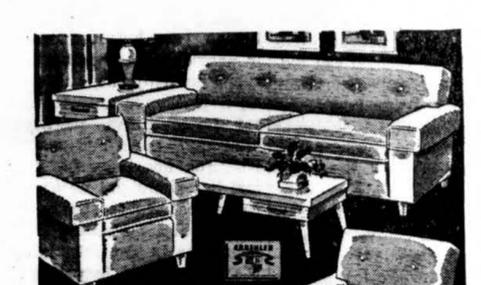
Užsakymus adresuokite:

DRAUGAS
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Ill.

Lietuvių Prekybos Namai

BALDAI — NAUJAUSIO STILIAUS — BE BROKŲ

SĄSKAITOS BE FINANSŲ KOMPANIJŲ

Didžiulis pasirinkimas svečių kambario baldų, 100% vilna ar nailon, su dviem ar vienu foteliu nuo \$150.00—350.00

Vien 50 įvairiausių valgomųjų, Mahagoni, riešuto, ar ažuolo, vyšnios medžio — 7 dalių valgomieji nedegamu viršumi Formica labai puikūs, stiliaus pas mus tikrai \$129.00

Miegamieji ažuolo, riešuto ar Mahagoni medžio—su šlifotu sidabro veidrodžiu įreseris — komoda — lova — dvi lemos, pas mus tik . . . \$149.00

Virtuvės stalai chromo su formica viršumi, 5 dalių stalius ir 4 kedės nuo . \$39.00—\$99.00

- Kilimai 100% vilna, 9x12 puikių spalvų \$59.00
- Šaldytuvai 8 cub.-pėdų, 1956 metų tik \$175.00
- Parcelano pečiai virimui: Crown, Universal, Norge ir daug kt. \$99-149
- Knygoms spintos stiklo durim tik \$29.00
- Kavos staliukai ažuolo ar riešuto medžio tikrai \$6.50
- Telefonui staliukai, ažuolo, riešuto ar Mahagoni, tikrai \$2.50
- 9x12 linoleum įvairių spalvų tik \$6.50

FURNITURE CENTER, Inc.

3224-26 South Halsted Street Telefonas - Victory 2-4226

Atidaryta pirmadieniais, ketvirtadieniais nuo 9 iki 9:30 val. Kitom dienom nuo 9 iki 6 val. Sekmadieniais nuo 10 iki 5 val.

AUKSTAS DIVIDENDAS — APDRAUSTAS SAUGUMAS IR PELNINGI PATARNAVIMAI

TAUPYKITE TVIRTAI, APDRAUSTOJ \$16,000,000 ISTAIGOJE, AUKŠČIAUSIAS, NAUJAI PADIDINTAS DIVIDENDAS UŽ PAIDŲ INVESTMENTŲ SAUSRAIS, KITI TAUPYMO SKYRIAI: OPTONAL BONUS, KALĖ DEJŲ IR VAKACIJŲ SKYRIAI, GALITE TAUPYTI IR PER LAIKRŪS, SUTAIPIYKITE IR LAIKRŪS, IŠKILNANT GERIUS IR APMOKANT VISOKIAUSIAS MŪŠAS, VERTŪ PATARNAVIMAS NABRAMS, IŠKILNANT IR PARDUODAM VALDZIOS BONUS, NAMŲ PASKLOS PRIEINAMIAUSI OM SĄLYGOM. SUŽINOT MŪŠŲ AUKSTĄ DIVIDENDĄ IR KITAS INFORMACIJAS PAAUKIT — GROVERHILL 6-7575.

CHICAGO SAVINGS and LOAN ASSOCIATION, 6234 SOUTH WESTERN AVE.

PIRM. 12 VAL. — 5 VAL.; ANTRAD. IR PENKT. 9 Iki 4 VAL.; KET. 9 Iki 5 val. vak.; Treč. Uždaryta visą dieną; SEPT. 9 Iki 2 POPUIET

DIDŽIOJI LIETUVIŲ ŠVENTĖ

JONAS JASAITIS, Chicago

Ateinanti vasara ne vien poilsį, piknikus ir paplūdimį žada, bet ir didelius kultūrinius įvykius labai svarbius ir reikalingus mūsų tautiniam ir kultūriniam gyvenimui.

O kiek valandų paaukojo dainininkai ir jų vadovai šiai didžiuliai šventei besiuoždami, kiek aukojasi Dainų šventės organizacinis komitetas nėsdamas visą darbo ir rūpesčių našta, kad šventė įvyktų? Jiems niekas nemokės centais ar doleriais už jų darbą ir rūpesčių ir nieko jie iš lietuviškosios visuomenės nereikalauja tik padarymo lietuviškosios širdies, darbo ir pastangų pripažinimo ir įvertinimo.

mūsų tautiniai ir kultūriniai reikalai jiems rūpi ne mažiau kaip ir senajai kartai. Gaila, kad kongrese savo atskirą posėdžių neturės mūsų sportininkai ir spaudos darbuotojai-žurnalistai. Spauda yra labai svarbi priemonė darbe už mūsų tautinės gyvybės išlaikymą, todėl vertėtų ir žurnalistams savo problemas pasvarstyti Kultūros kongreso metu.

Mūsų tautinės gyvybės išlaikymas, savo kultūros ugdymas ir paskleidimas, kultūrinį vertiųjų išsaugojimas, taip pat būdų ir priemonių aptarimas kaip tai įvykdyti yra pagrindiniai klausimai, kurie bus svarstomi Kultūros kongrese. Šie klausimai bus svarstomi ne tik bendruose posėdžiuose (temos: Tautinė kultūra — tautos išlikimo pagrindas ir Tautinės kultūros išlaikymo būdai ir priemonės), bet ir atskirose sekcijose.

Kultūros kongresas ne tik duos daug naudos mūsų kultūriniam gyvenimui, bet bus ir dvasios jėgų šaltinis tiems, kurie labai sunkiai veža mūsų tautinio ir kultūrinio darbo vėžimą.

Iš Indijos ir Vokietijos

Kard. Stritch suteikė 102 bakalaurato ir 19 magistro diplomų baigiančioms studijas Sv. Rožančiaus kolegijoje Chicagoje. Studentės — susirinkusios iš 13 šio krašto valstybių, ir net iš Indijos ir Vokietijos.

Tyrimams į Afriką

De Paul universiteto geografijos profesorius dr. R. Houk, gavęs Fordo stipendiją, metams išvyksta į Afrikos Angolą studijuoti to krašto ūkinės ir kultūrinės pažangos.

Bausmės už atmatas

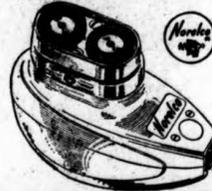
Chicagoje greitai laiku bus pastatyta 10,000 dežių atmatoms. Taipgi bus įvairiose vietose prikelta 2,000 didelių ženklų su įrašu: "Užlaikykime Chicago švartą. Už gatvių teršimą pabauda nuo \$10 iki \$50."

Lietuviškosios visuomenės mažėjantis dėmesys savais tautiniais ir kultūriniais reikalais daro sunkiau sprendžiamą ir lietuvių tautinės gyvybės išlaikymo klausimą. Lietuviškosios kultūros klausimams išgyventi, aptarti ir apspręsti Lietuvių Bendruomenės valdyba kartu su Liet. B-nės Kanados krašto valdyba šaukia pirmąjį išievojimą Kultūros kongresą. Kad galėtų didesnis lietuvių skaičius dalyvauti kongresas rengiamas dieną prieš Dainų šventę. Šiuo atveju vienu žygiu galėsime dalyvauti Kultūros kongrese ir Dainų šventėje.

Pagrindiniai klausimai

Kultūros kongrese be bendrųjų posėdžių bus ir atskirų sekcijų posėdžiai. Sekcijomis dalyvauja tos organizacijos, kurių tikslai yra glaudžiausia susiję su lietuviškosios kultūros išlaikymu, ugdymo ir paskleidimo darbu. Kongreso metu savo atskirus posėdžius turės: mokytojai, rašytojai, istorikai, mokslininkai, lituanistai-kaibininkai, muzikai, teatralai studentai ir dailininkai. Galime pasidžiaugti, kad Kultūros kongrese matysime ir mūsų akademinį jaunimą, kuris jau ne kartą yra parodęs, kad

WOW! What a difference!

Only Norelco has Rotary Blades!

- First basic shaving improvement in 22 years
Shaves in circles — the way whiskers naturally grow
Needs no break-in period
Self-sharpening blades
Lubricated for life
Easier shaver to clean

\$2495 AC/DC with travel case

Norelco Rotary Electric Shavers

ARBET'S, INC. 2442 W. 47th St. Chicago, Ill. Tel. Virginia 7-0700

CATHOLIC BOYS CAMP

LIBERTYVILLE, ILL. OPERATED BY FRANCISCAN FATHERS FOR BOYS 8 to 14 SEASON: JUNE 24 — AUGUST 26 RATES: \$15 PER WEEK For information, write Rev. Paschal Wodek, O. F. M. LIBERTYVILLE, ILL. Box 177,

Pasinaudokite "Draugo" Classified skyriumi.

J. P. Koss, turis Arbets Inc., Brighton Park ir Town of Lake apylinkės gyventojus aptarnaujant jau virš 20 m. Naujai atremontuotoje patalpoje, 2442 W. 47 st., J. P. Koss parduoda įvairius namų reikmenis ir baldus ir už senus reikmenis, juos pakeičiant naujais, duoda gerą kainą. Šiuo metu Mr. Koss įeikio savo krautuvei lietuvių pardavėju.

ISIGYKITE DABAR!

PASISKAITYMAS APIE MARIJĄ

PAZVELKIME Į MARIJĄ. Nuostabus švč. Marijos gyvenimas, parodantis posėdžiuose Dievo apviešintųjų regėtojų pasakojimus (sv. Brigitos, Marijos Agredos, ses. Katarinos Emmerich ir kt.). 260 pusl. knyga talpina 31 pasakojimą su nepaprastai puikiais spalvotais paveikslais. Patraukūs kieti viršeliai ir tekinimoji tik \$3.00. Šią puikią knygą parąšė prel. dr. F. Bartkus.

MARIJA MUMS KAINA švč. Marija laiko bėgyje apšviškinti įvairiose pasaulio vietovėse. Šios knygos autorius Kun. J. Kuznickis, šalia mūsų lietuviškų šventųjų aprašė ir kitur žinomus, Dievo Motinos apšviškintus, kaip: La Salette, Lourde, Fatimoje, apie Šebuklingąjį Medalikę ir kt. Įsangoje ir pabaigoje žodžio autorius svarstė švč. Marijos Nekalčiausios širdies kultą ir šikėlia Marijos kaip malonių Tarpininkės vaidmenį. Knyga turi 169 pusl., paveiksluota, įreikta į kietus viršelius ir kainuoja \$3.00.

AUSROS ŽVAIGZDĖ 15 tautų ir 50 didžiųjų pasaulio poetų dailiai sodeliai mūsų dangiskajai Motinai Marijai pagerbti. Tuos per 600 m. šybelėjusius rašytojų perius iš įvairių kalbų surinko ir sutvarkė A. Tyruolis. Tai knyga apie Mariją, kuri turėtų rasti kiekvienose namuose. 110 pusl. Kaina \$2.00.

Užsakymus kartu su pinigais atsiųskite: "DRAUGAS" 2334 So. Oakley Avenue CHICAGO 8, ILLINOIS

Gauta nauja slanta knygelių KAIP PASIRUOSTI JAV PILIETYBEI

Klausimai ir atsakymai anglų ir lietuvių kalbomis. Peržiūrėjo telėsis Alfonso F. Wells. Kaina 60 centų.

Pasiskubinkite įsigyti reikalingą knygę, kuri tikrai palengvins įsigyti JAV pilietybę.

Pinigus su užsakymais atsiųsti: "DRAUGAS", 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Popiežius dovanojo Teresei Neumanaitėi šv. Kryžiaus relikviją

Popiežius Pijus XII dovanojo šv. Kryžiaus relikviją šių laikų stigmatizuotojai Teresei Neumanaitėi.

Apie Teresės Neumanaitės gyvenimą — kaip ji pergyveno Kristaus Kančias, kaip jai pasidarė ant rankų ir kojų stigmos (žaidos) iš kurių teka kraujas — plačiai aprašyta kun. J. Burkaus parašytoj knygoj TERESE NEUMANAITĖI. Knygoje yra daug nuotraukų su Teresės Neumanaitės pergyvenimais. Gražus J. Kelečiaus viršelis. Knyga didelio formato, 268 pusl. Kaina \$3.00.

Pinigus su užsakymais atsiųsti: "DRAUGAS", 2334 So. Oakley Ave. Chicago 8, Ill.

Pirkit Apsaugos Bonus!

NAUJŲ MASINŲ FONDAS

"DRAUGO" Administracija nuoširdžiai dėkoja už aukas Naujų Masinų Fondui. Aukojo šie asmenys:

- W. Jakučunas \$5.00
G. Cernius 5.00
J. Toleika 5.00
A. Dundulis 3.00
J. Naumovas 2.00
V. Žilėnas 2.00
S. Oželiėnis 2.00
A. Diržys 2.00
J. Karpiūtė 2.00
J. Bruožis 2.00
J. Žemaitaitis 2.00
J. Škėma 2.00
K. Kaminskas 1.00
J. Mitkus 1.00
J. Romanaitis 1.00
V. Bruožis 1.00
I. Paukštelis 1.00
J. Kužinas 1.00
J. Paskevičius 1.00
A. Cemarka 1.00
K. Milasauskas 1.00
E. Juodemas 1.00
V. Rimaitis 1.00
J. Vasiliauskas 1.00
A. S. M. Seima 1.00

STATYBOS FONDAS

Aukojusiems Statybos Fondui tariame nuoširdų acū. Aukojo šie asmenys:

- A. Burdis \$10.00
A. S. M. Seima 9.00
V. Tamašauskas 2.00
Byla, Jurgis 2.00
B. Cejauskas 1.00
B. Budreika 1.00

PAJIEŠKOJIMAI

Pajieško artimieji iš Lietuvos: Dr. Alberto Jakniuno. Jis pats ar apie jį žinantieji prašomi atsiliepti: V. JOKSAS 764 E. 8th St. So. Boston 27, Mass.

ISIGYKITE DABAR!

Tikrai verta pamatyti ir įsigyti CHICAGOS LIETUVIŲ METRASTĮ

Čia aprašomos įstaigos, spauda meno kolektyvai, organizacijos, klubai, finansinės įstaigos ir t. t. 400 vertingų nuotraukų, patraukia vių akį ir padaro jį tikrai maloniu leidiniu. 243 puslapiai, didelio formato, kaina \$3.50.

Užsakymus adresnokite: DRAUGAS 2334 So. Oakley Ave. CHICAGO 8, ILL.

Remkite dien. Draugą!

MES PRISTATOME ANGLIS BEI PEGIAUS ALIEJŲ DIDELIAIS IR MAŽAIS KIEKIAIS! Mes taipgi perkraustome jūsų baldus saugiai — keletą bloku ar keliasdešimtis mylių. Reikale žaukite mus. Vieno kambario baldus arba viso namo — kreipkitės pas mus. Turį daug metų patyrimo perkraustymo darbe. STJUS FABIJONAS 2146 So. Hoyne Avenue Tel. Virginia 7-7097

ALGIRDAS LANDSBERGIS KELIONĖ V. Adamkevičiaus aplanka Užsakymus su pinigais atsiųskite: 259 pusl., kaina \$2.50 DRAUGAS, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

CLASSIFIED AND HELP WANTED ADS

REAL ESTATE

\$2,000 ĮMOKETI. Mūrinis 2-ju butų 4 ir 4 kamb. Art 24th ir Hamlin. 50 pėdų sklypas. 4 autom. garažas. Pajamų \$100 j mėn. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

\$11,500 PILNA KAINA. 6 kamb. namas. Naujas karštu vandeniu apšildymas. 2 autom. garažas. Platus sklypas. Daug priedų. Įmokėti \$2,500. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

CICERO. Mūrinis bungalow. 5 kamb. ir 1 kamb. pastogėje. Art Austin ir 35th St. \$19,500. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

NORTH RIVERSIDE. NAUJAS apartamentinis namas — 5 po 4 kamb. — moderniškas. Atskiri apšildymai. \$60,000; įmokėti \$20,000. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

MURINIS 2-ju butų — 4 ir 4 kamb. 2600 bloke, apylinkėje LAwndale. 2 autom. garažas. 13,200. Gazu apšild. Jums patiks. SVOBODA, 3739 W. 26th Street. LAwndale 1-7038.

2-JŲ BUTŲ MURINIS namas, 2 blk. ir rytus nuo Western Electric. Gazu apšildomas. \$13,500; įmokėti \$4,000. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Bishop 2-2162.

5 kamb. mūr. namas. Apylinkėje 28th ir Homan. 2 autom. garažas. "Arches". Pilnas rūšys ir pastogė. Naujos lubos. Savininkas perkeltamas, turi parduoti. \$12,800. SVOBODA, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

Savininkas parduoda 6 km. cottage (brick siding). Centralinis šildymas. 2 autom. garažas, 37 pėdų sklypas, automot. karšt. vand. Priemama kaina \$14,600. Labai gerame stovyje. 4139 So. Rockwell

Prieš perkdami ar parduodami namus, būtinus, sklypus ar ūkius atliankykite mus.

KUTRA-NORKUS REALTY REAL ESTATE-INSURANCE NOTARY PUBLIC 2405 West 51 St. WAibrook 5-5030 PProspect 8-3579 (vak. ir sekmd.)

Nejud. turto pirkimas-pardavimas, visokia apdrauda, notarijatas P. LEONAS REAL ESTATE 2735 W. 71st St. — WAL 5-6015

CICERO. Art Austin ir 35th St. 4 kamb. "ranch" bungalow. Gazu apšildymas. Tile virtuvė ir vonia. \$19,900. SVOBODA, 6013 Cermak Rd. Bishop 2-2162

ATDARAS APŽIURĖJIMUI SEKMADIENI 1-5 v. v. 5715 So. Artesian. Mūr. 6 kamb. bungalow. Karštu vand. apšild. 2 automob. garaž. Gerame stovyje. \$17,300. — ar geriausias pasiūlymas. WAibrook 5-5431

SAVININKAS parduoda vasarvietę Watervilet, "Michigan", apylinkėje Lietuvių berniuku stovyklos. Patalpos 100 vasaruočių. "Cottages", privati žaidimo aikštis, kombinuota "souvenir" ir groserių krautuvė bei piknikams stalai. Kreiptis telefonu: Watervilet — Ingersoll 3-4620 arba rašyti Gust Sigalas, Routet, Watervilet, Michigan.

3-ju butų specialus bargenas. Bay front. 4-5-6 kamb. Karštu vand. apšildoma. Uždarai porčiai. 2 autom. garažas Gerai apylinkėje. Našė turi parduoti. Nupigintas nuo \$22,000 iki \$19,900, arba dukite pasiūlyma. SVOBODA, 3739 W. 26th St., teler. LAwndale 3-7038.

Skelbtis "DRAUGO" apsimoka, nes jis yra plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, o skelbimas, kaina yra priinama vislema.

REAL ESTATE

MARQUETTE PARKE Naujas mūr. 5 kamb. 3 mieg. ir skiepe 3 k. butas. Centr. šild. Garažas. Art mokyklos, kaina \$25,500. Naujas mūr. 1 1/2 a. 5 kamb. 3 mieg. 2-ras augštas neįrengtas. Mūr. bungalow 6 km. \$14,800. Medinis 8 kamb. centr. šildymas. \$13,500.

BRIGHTON PARKE Medinis 2 po 6 km., centralinis šildymas abiem butams. Garažas. Kaina \$19,000. Medinis cottage 2 po 4 km.; gražūs butai. \$12,500. Biznio namai Brighton Parke: Mūrinis su krautuve ir 3 butais. Centr. šild. dvigubas sklypas. Krautuvė ir 8 butai. 150 pėdų sklypas, \$500 pajamų j mėn. Maisto krautuvė su visais įrengimais ir 4 kamb. but. Ilga sutartis, žema nuoma, geras biznis.

SIMAIČIAI Realty, Builders, Insurance 2737 West 43 St. CHicAGO 4-2390

Norite nekiln. turta pigiai pirkir arba greit ir gerai parduot — kreipkitės į šią įstaigą. Parūpinam gerom sąlygom paskolas A. BUDRECKAS, REALTY 4081 ARCHER AVE. LA. 3-3884

P. STANKOVIČIUS REAL EST. ir INSUR. BROKERIS LIETUVIŲ AUDITORIA 3133 So. Halsted St. PA. DAnabe 6-8798

Parduodamas DIDELIS MURINIS NAMAS Trijų augstų mūrinis namas su 4 butais po 7 kambarius ir dviejų krautuvėm; yra didelis mūrinis garažas; lietuviškame rajone prie lietuviškos bažnyčios ir mokyklos; virš \$700.00 pajamų j mėnesį; prieinama pirkimo kaina. Skambinkite Bishop 7-7864 arba rašykite DRAUGAS Box 4641, 2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

MARQUETTE PARKE Dėl ligos parduodama labai gerai bizni daranti MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ kartu su mūrinio namu. 34 įvairaus dydžio butų 2-ju aug. apartamentinis mūrinis namas. Dalis butų su baldais. Pajamų \$18,000 j metus. Kaina \$85,000.

GAGE PARKE Atdaras sekmdienį nuo 1 iki 5 v. vak. 5242 So. Maplewood Ave. Mūr. ant 50 pėdų sklypo. Centralinis šildymas alvyra. 6-4 kamb. Garažas. Mažas įmokėjimas. Kaina \$20,500.

BRIGHTON PARKE Medinis su rūsiu. 3 po 4 kamb. Kaina \$16,300. Mūrinis su šildymu 2 po 4 kamb. Krautuvė ir didelis garažas. Labai geros pajamos. Kaina \$21,500.

V E N T A 4409 So. Fairfield Ave. LAfayette 3-3881

PROGOS — OPPORTUNITIES PARDAVIMUI TAVERNA. Seniai įsteigtas biznis. Parduoda dėl silpnos sveikatos. 1538 S. 49th Ave., Cicero.

AUTOMOBILES — TRUCKS Automobiliai — Sunkvežimiai VIKTORO KOZICOS Lietuviška gasolino stotis ir auto taisyklas Atliekami motoro remontai, lyginimo, dažymo darbai ir keičiamos dalys. CALL-ME-MOTORS CO. 5759 S. WESTERN AVE. PR 8-8533

HELP WANTED — VYRAI YOUNG MAN for established beverage route. Must speak English and Lithuanian. Apply — 606 W. 18th St.

Jeit turite parduoti ar išnuomoti, pasiskelbkite smulkių skelbimų skyriuje. Skelbima galite perduoti telefonu: Virginia 7-6640.

Pirkit Apsaugos Bonus! Remkite dien. Draugą!

• • • M E N • • • One as ROLL SETTER One as ROLL-OFF & WRAPPER OPER. (must read & write English) \$1.48 1/2 Per Hour to Start Paid Vacation & Holidays ..... Group Insurance Apply after 9 A. M. Daily — See Mr. WERDERICH EUGENE DIETZGEN COMPANY 2425 No. Sheffield

HELP WANTED — MOTERYS

SALESLADIES Full or part time — For — VAL-LO-WILL CHICKEN SHOP No experience necessary PHONE CENTRAL 6-8726

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai LIET. APDRAUDŲ AGENTŪRA Visų rūšių apdraudus. Automobilių finansavimas. Notarijatas. Valstybės patvirtintos kainos. Prieš darydami apdraudas kitur pasitarkite pas mus. JONAS KIRVAITIS WAibrook 6-5671

INTERSTATE INSURANCE AGENCY 5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. SILDYMAS A. Standauskas ir A. Lapkus instoliuoja visų geriausių Amerikos firmų gazu ir alvyra kūrenamus pečius (furnaces), visų dydžių oro vėsintuvus Air conditioners) ir atlieka visus skardos darbus.

1546 S. 49th Court, CICERO Tel. OLYmpe 2-9311 nuo 8 val. ryto iki 5 val. vakaro. Teler. nuo 5 val. vak.: OLYmpe 2-6752 ir OLYmpe 2-8492

BUILDING & REMODELING P E T E R S A K I N S K A S Carpenter and General Contractor Stato naujus namus pagal užsakymą. Atlieka visokius senų namų pataisymus. 7207 So. Maplewood Avenue Tel. PProspect 6-9319 po 6 v. v.

KONTRAKTORIUS STANDARD BUILDERS, INC. 2523 W. 69 St. Chicago 29, Ill. PProspect 8-3792 A. GINTNERIS — pirmininkas V. F. PETRAUSKAS — stat. vedėjas Lietuvių Statybos Bendrovė: • stato namus apardavimui, • priima užsakymus, • atlieka remonto darbus, • įrengia aluminizac langus ir duris.

V. ŠIMKUS Įvairūs pataisymai ir pardavimas. Jeit norite pirkiti ar užsakyti namą, kuris būtų gerai išplanuotas, patogus, gražus ir pigus, pirkite ar užsakykite pas Susitariti bankite RELANCE 5-8202 nuo 5 val. p. p. kasdien ir taipgi sekmdieniais nuo 10 iki 4 val. 4645 S. Keating ave., Chicago 32, Ill.

ANTANAS LUKAS IR SŪNUS 2717-19 West 71st Street BUILDING CONTRACTORS Stato naujus namus, atremontuoja senus. Kreipkitės: Tel. — HEMlock 4-5881

LIETUVIŲ STATYBOS BENDROVE M Ū R A S BUILDERS, INC. Stato gyvenamuosius namus, ofisus ir krautuves pagal standartinius planus ar individualinius pagedavimus. Įvairūs patarimai reikalais, skiciniai planai ir namų įkainavimas nemokamai. Statybos reikalais kreiptis į reikali vedėją šiuo adrese: JONAS STANKUS kasdien nuo 4 val. popiet. Tel. PProspect 8-2013 6800 SO. CAMPBELL AVE. Chicago 29, Illinois

VIKTORAS SIMAITIS General Contractor Stato rezidencinius ir komercinius namus; pasiūlo sklypus; rekomenduoja planus; išrūpina statybos kreditus. Skambinti vak.: VI 7-4229 arba rez. tel. BI 7-3340. Kreiptis į S I M A I Č I A I Realty - Builders - Insurance 2737 West 43rd Street

CHICAGOS ŽINIOS

Pasikalbėjimas televizijoje

Trečiadienį, birželio 13 d. 9 val. 30 min. vakaro televizijos stoties WTTW programoje bus pasikalbėjimas su kun. Rollins Lambert, kuris studijuodamas Chicagos universitete atsivertė į katalikybę ir tapo kunigu.

Jaunimo draugų parengimas

Chicago Stadium patalpose birželio 13 d. 8 v. v. bus jaunimo ir kitų draugiškai jaunimui nusiteikusių žmonių parengimas. Dalyvaus tūkstančiai žmonių. Tai didysis parengimas Kolumbo Vyčių, kurie baigia sukelti \$100,000 Chicago jaunimo veikimui paremti. Bus orkestras ir visa eilė radijo, televizijos, scenos žvaigždžių. Dalyvaus taipgi Jack Dempsey, Gene Tunney, Jesse Owens, Arch Ward, Warren Brown, teisėjas Campbell.

Čikagietė dirbs Japonijoje

Sesuo Serena John O'Meara, CSJ, mokytojaus gimimo V. Jėzaus parapijoje, Chicagoje, liepos mėn. 31 d. išvyksta į Japoniją, kur dirbaus katalikų misionerų Kyoto mieste. Iš pradžių ji studijuos japonų kalbą ir papročius, o paskiau drauge su kitomis seselėmis steigs augštesniąją mokyklą.

Telegramų agentūroje

Western Union Telegram bendrovės 2,200 darbininkų Chicagoje pirmadienį apie 2 v. p. p. apledo darbą ir išvyko į unijos susirinkimą, protestuodami, kad bendrovė nenumato jiems reikiamo atlyginimo pakėlimo. Telegramos buvo perduodamos administracijos personalo. Vėl pilnu tempu darbas buvo pradėtas apie 10 val. v.

Uosto statyba

Jūrų uosto statyba Chicagoje varoma tolyn. Statybos reikalų vedėjas tikisi tam reikalui dar šiais metais gauti \$15,000,000. Dabar statoma stotis sunkvežimiams, gazolino tankų laukas ir kiti įrengimai, kurie bus reikalingi jūrų laivams atplaukiant.

Arėštavo muziką dėl narkotikų

Chicago policija sulaukė Irving Rochlin, 30 m. amžiaus, už pardavimą narkotikų. Jis yra vyras buvusios aktorės Lila Leeds, kurios karjerą filmuose sugadino narkotikų vartojimas. Ji taipgi buvo teisė, kai buvo nagrinėjama vyro byla.

Ed. Mikšio laimėjimas

Lietuvis Ed. Mikšis dedamas pirmo vieton Cubs beisbolo komandos sąrašė. "Chicago Tribune" savo sporto priede, pirmame puslapyje deda Mikšio atvaizdą, jam skiria ir antrašė, nes savo laimėjimas jis daug prisidėjo, kad Cubs komanda išbloškė Pirates komandą iš pirmos vietos.

Nubaudė automobilistus

Illinois valstybės sekretoriaus įstaiga praneša, kad naujai atšaukti 162 leidimai vairuoti automobilį ir suspenduoti 101. Daugiausiai nubautų — net 139 — už vairavimą mašinos įsikausūs. Nubaustųjų pavardės išsiuntinėjamos spaudai. Jas gauna ir Draugas.

Paroda Gamtos Istorijos muzėjuje

Brangenybių ir kitų augstos vertės dailių išdirbinių paroda Chicagos Gamtos Istorijos muzėjuje tęsis iki birželio mėn. 30 d. Ketvirtadieniais, šeštadieniais ir sekmadieniais įėjimas į muzėjų — nemokamai, kitomis dienomis — 25 centai. Vaikams ir moksleiviams — visada nemokamai.

Olandų laivas

Prins Willem V, Olandijos prekinis laivas, iš Rotterdamo išplaukęs gegužės 12 d., atvyko į Chicago. Jis pakeičia to paties vardo laivą, nuskendusį 1954 metais Michigano ežere. Šis laivas yra 258 pėdų ilgio.

\$13 1/2 milijonų automobilių statymo aikštėms

Chicago Susisiekimo ir Viešo Saugumo komitetas rekomenduoja užtraukti \$13 1/2 milijonų paskolos, kad būtų galima mūsų mieste įrengti dar 36 automobiliams statyti vietas.

\$176,041 ruošiant apmuitinamus kelius

Illinois Apmuitinamų Kelių komisija, besiruošdama savo dideliems kelių tiesimams, kas pareikalauja apie \$415 milijonų, jau išmokėjo dviems firmoms ir advokatams \$176,401 už vedimą bylų, už paruošimą paskolų lankstų.

Solistė Callas pralaimėjo

JAV Distrikto teismas Chicagoje nutarė, kad iš jos pasirašyto kontrakto su impresario Bagarozy išplaukia, kad ji turi šiam sumokėti 10% pelno nuo pat 1947 metų. Nuo to laiko garsioji italų solistė JAV-se užsidirbo apie milijoną dolerių.

Nauja viltis diabetikams

Dr. Charles H. Best, kalbėdamas Chicagoje, pareiškė, jog gydytojai turi pagrįstą viltį, kad neužlgo bus išrastas vaistas prieš cukrinę veiklą. Tačiau ir todėl nereikės jo taip dažnai leisti, kaip insulino. Dr. Best yra vienas iš insulino išradėjų.

Banditai bankuose

Keturi banditai įsiveržė į Mount Greenwood State banką, 3052 W. 111 str. ir per minutę laiko, dienos metu išnešė \$13,666. Beveik tuo pačiu metu visiškai vienas banditas įsibrovė į State banką Triumfe, La Salle apskrityje, ir surišęs 4 tarnautojus pagrobė \$14,000. Policija įsiekė piktadarių.

Bankininkų posėdžiai

Vakar Illinois bankininkai pradėjo savo suvažiavimą Chicagoje. Dalyvauja apie 900 asmenų. Šiandieną jų pietų metu pakviestas kalbėti buvęs Kinijos misionierius tėvas Rigney — apie savo patyrimus Komunistų Kinijoje.

11 naujų jėzuitų

West Badeno, Ind. birželio 13 dieną įšventinama 13 naujų Chicago jėzuitų. Iš viso gaus šventimus 21 naujas jėzuitų kunigas, baigęs atitinkamą mokslą West Badeno kolegijoje.

670 baigia Loyolos universitetą

Loyol universiteto mokslo metų užbaigimo iškilmės įvyks birželio 13 d. 10 val. Granada teatre. Diplomus gaus 670 studijias baigusiu asmenų.

33 gailėstingosios seserys

Sekmadienį buvo išleistuvės 33 naujų gailėstingųjų seserų, baigusiu studijas šv. Elzbietos ligoninės mokykloje.

Peršovė banditą

Chicago policija peršovė W. Porterfieldą, 21 m., kuris su kitu sėbru ties Clark ir Huron gatvių sankryža buvo užpuolę Joną Sharkey, 47 m. amžiaus.

Lewis kolegijoje

Lewis kolegija, esančia Lockporte, šiemet baigė 67 studentai. Kolegija yra vadovaujama katalikų.

RENGIASI DAINŲ ŠVENTEI

J. Zilevičius buvo pakvėstas į Philadelphia studentų koncertan. Ten girdėjo L. Kaulinio vedamą ansamblį. Apie to ansamblio dainavimą taip rašo:

"Balsai jauni, skambūs, kiek tenorų balsai silpnėsi. Repertuarą atliko visą be gėdų, išskyrus bosus dainose "O Nemune" ir Anoj pusėj ežero". Dainuoja visas dainas, reikalingas bendrajai chorui ir rinktiniam. Jų viso yra apie 50, bet atvažiuoja 39 — 40 narių. Važiuoja busu. Tiek t'k tegaliu pasakyti apie tą chorą. Jei visi bus taip paprušti, tikrai dainos bus puikiai atliktos. Juos pasveikinau, palinkėjau laimingos kel'onės iki pasimatymo Chicagoje".

Teko patirti, kad Clevelande Ciurlonio ansamblis taip pat jau seniai paruošė visas repertuaro dainas.

Iš kito Amerikos krašto Br. Budriūnas rašo:

"Baigių paruošti paskutines dainas. Kitos dainos jau dainuotos ankstyvesniuose koncertuose ir mintinai. Manau, kad mano choras visą repertuarą mokėsi mintinai".

Chicagoje "Dainava" jau parengė visas mišraus choro dainas, mokosi vyrų choro dainas. Chicago moterų balsus A. Steponavičius bendrai pasirengti moterų choro dainas. Į pirmą repeticiją susirinko daugiau šimto dainininkių. Vien Chicago Maria High School mergaičių choras rengiasi dalyvauti su daugiau kaip 200 dainininkių.

Grupę chorų aplankys J. Zilevičius ir Alf. Mikulskis. Chicago apylinkės teks lankyti K. Steponavičių ir St. Sodeikai. B. Budriūnas Chicago pas'eks jau birželio 20 ar 21 d., lankys Chicago choras. Sako "gal ir Clevelandą su Torontu pasieksiu, nes važiuosiu "savo mašina".

Dainų šventės rengimas surištas su didelėmis išlaidomis. Finansų komisijos pirmininkas, plačiai žinomas John Pakel, patarė rūpintis dainininkais, o pinigais jis pasirūpinsias.

Bendromis jėgomis dirbamas darbas žada būti ir didelis, ir didingas. Žada į Chicago atvažiuoti daug žmonių. Į Chicago lietuvų visuomenę kreipiasi J. Paštuko vadovaujama butų komisija: reikės nakvynių.

J. Kreivėnas

Tikrai verta ir naudinga jaunimui ir vaikams perskaityti A. Vilainio kelinioji reportažas,

Žemaičių žemėje

Čia aprašomos istorinės vietovės, žymiausių vyrų tėviškes, upės, ežerai ir gražūs Lietuvos pajūris. Autorius paduoda daug padavimų, pasakų. Knyga gausiai iliustruota. Skaitytojams padės susipažinti su gimtąja žeme ir paliks neišdildomą vaizdą.

Žemaičių žemėje 132 pusl., kainą \$1.50. Reikalaukite knygynuose, pas platintojus arba užsakykite adresuokite:

Užsakymus ir pinigų siųskite:

D R A U G A S
2334 So. Oakley Ave.
CHICAGO 8, ILL.

LITHUANIA. (Paveiksluota, \$6.00) Fotografavo V. Augustinas

POPULAR LITHUANIAN RECIPES ..... \$2.00 Redagavo J. Daužvardienė

LITHUANIA THROUGH THE AGES ..... \$3.50 Parašė Dr. A. Sapokas

THE STORY OF ART and JUOZAS PAUTIENIUS, \$5.00 Parašė Ig. Šlapelis

LITHUANIAN SELF-TAUGHT ..... \$1.25 Išleido Marlborough

LITHUANIAN-ENGLISH and ENGLISH-LITHUANIAN DICTIONARY ..... \$4.50 Išleido Marlborough

Šias knygas galima gauti dienrašio DRAUGO knygų kioske — 2334 South Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois

Pariso obuolys

Gražus jaunuolis Parisas buvo karaliaus sūnus, kuris iššaukė Trojos karą, užsitęsęsį dešimt metų.

Trys didžiosios Olimpo deivės susiginėjo dėl gražumo, kiekviena laikydama save gražiausia. Junona, Jupiterio žmona, visų dievų motina, sakėsi esanti gražiausia. Minerva, išminties deivė, tvirtino, kad ji esanti gražiausia. Venera tylėjo, nors jautėsi tikrai esanti graži, bet vėliau pagalvojo nenusileisti ir sutiko dalyvauti gražuolės varžybose.

Trys deivės gana smarkiai apsikolijusios, beveik susipešė, nes Junona jokių būdu nenorėjo nusileisti. Tada visos trys kreipėsi į Parisą, kurį ten žaidė mėtydamas obuolį. Jaunas karalaitis greit išsprendė, atiduodamas obuolį Venerai.

Panašus įvykis pasikartojė dabar tarp trijų operos žvaigždžių: Lorenos, Lollobrigidos ir Manganos. Teisėjumi buvo pa-

kviesta Elsa Maxwell. Bijodama užtraukti rūstybės, pavartojo diplomatinę strategiją. Ir išsigelbėjo!

Lorenai pasakė, kad esanti gera ir simpatiška mergaitė, tik mažai žinoma kaip aktorė; palengva, bet užtikrintai, busi visų mėgiama.

Jei būtų buvęs Parisas, tikriausiai obuolį būtų atidavęs Lollobrigitai, iššaukdamas naują Trojos karą!

KAI REIKALINGAS ORKESTRAS

(didelis ar mažesnis) Koncertams, balams, vestuvėms ir kit. paruošimams kreiptis į muz. BRONIŲ JONUSĄ. Tel. PR 6-6584.

GUŽAUSKŲ

BEVERLY HILLS GELINYCIA Geriausias gėlių d'el vestuvių, banketų, laidotuvių ir kitų papuošimų. 2443 WEST 63RD STREET Tel. PItospect 8-0833 ir PR 8-0834

KNYGA, KURI VISADA IDOMI IR NESENSTA

Tai Juozo Svalsto

Šioje knygoje gražios mūsų žmonių pasakos, su paveikslais. Jas mielai skaityti ir suaugę ir jaunieji. Labai tinka lietuvių kalbos pamokoms. Iš viso 73 pasakos. Kaina \$2.50. Plačiau žiūrėti didelė nuolaida.

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

"DRAUGAS"
2334 So. Oakley Ave.
Chicago 8, Illinois

VAUGHAN MOVERS

Local and long distance Insured 24 hour service Yards 7-3536

Įrengiamo krautuvėms vitrinas — pastogėse ir rūsyse butus. Taisome porčius. Įtaisome pilno stulpus ir baldus. Atrėmontuojame virtuves ir vonias. Įdedame Plastikines sienų bei grindų "tiles".

J. IPPOLITO & SON BRunswick 8-2708

Remkite di... Draugai!

A. + A.

JUOZUI BARKAUSKUI

mirus, jo žmoną EUGENIJĄ, sūnų GINTARĄ ir brolių Ciprijoną BARKAUSKĄ su šeima nuosirdžiai užjaučia velionies bendradarbiai ir jų šeimos:

Jonas LENKEVICIUS, Benediktas LUNGYS, Ignas PACEVICIUS, Juozas TAMULEVICIUS, Petras VEBRAS ir Bronius KLIORE

"TIKRIEJI MISTIKAI MISTERIJŲ NEDARO;

jie jas atidengia. Jie dalykus parodo aiškioje dienos šviesoje; nors, kai Jūs į juos žiūrėjote, jie atrodo neaiškūs.

Mistikuotojai dalykus aptaukia tamsos ir paslapties skraiste. Ir kai Jūs juos išaiškinate, pasirodo tik iškūstama."

G. K. CHESTERTON

Išigykite KUN. V. BAGDONAVICIAUS, MIC knygą apie Iv. Jono Apieštiną, su Vysk. V. Padolskio pratarim ir A. Berzini iliustracijoms. Viršelis dail. R. Vieslo. 406 ir XIV pal., kaina \$3.50. Liet. Knygos Klubo leidinys.

UŽSAKYMUS SIŪSKITE:

"DRAUGAS" 2334 South Oakley Avenue, Chicago 8, Illinois

Gary auksinė sukaktis

Vakar Gary miestas pradėjo švęsti savo 50 m. sukaktį. Iškilmės tęsis visą savaitę. Gary miestas buvo įkurtas US Steel bendrovės. Dabar jame yra 157,000 gyventojai, 39-nių tautų.

Jubilėjinės iškilmės vakar buvo pradėtos paradu, kuriam vadovavo penktosios armijos orkestras iš 130 muzikantų. Pietų atidaryta pramonės paroda South Gleason parke, o

vakare — buvo koncertas Gilroy stadione.

8,500,000,000 dešrelių

Amerikos Mėsos institutas praneša, kad šiemet amerikiečiai suvalgys 950,000 svarų dešrelių. Ištiesus jas vieną prie kitos — susidarytų 800,000 mylių, taigi jomis būtų galima Zemę apjuosti 32 kartą. Skaitant atskiromis dešrelėmis — amerikiečiai jų suvalgys 8,500,000,000.

PIRKITE DABAR TIESI OG NUO MR. NELSON, SAVININKO SAINT CASIMIR MONUMENT CO.
3914 West 111th Street
Vienas blokas nuo kapinių.
Didžiausias Paminklams Planų Pasirinkimas mieste!
Telef. — CEdarcrest 3-6335

JOHN F. EUDEIKIS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
TRYS MODERNIOS KOPLYCIOS
4605-07 South Hermitage Avenue
Tel. YA 7-1741-2 ir LA 3-9851
4330.34 South California Avenue
Telefonas LA 3-0440 ir LA 3-9852
AMBULANCE DIENAŠ IR NAKTĮ

LIQDĖSIO VALANDOJ Sankite MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned koplyčia REpublic 7-6600 — 7-8601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime koplyčią artiau Jūsų namų.

ANTHONY B. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 SO. WESTERN AVE. 1410 SO. 50th AVE.
CHICAGO, ILL. CICERO, ILL.
Telefonai — GROvehill 6-2345 arba TOWNhall 3-2109

SEKANTIEJI YRA NARIAI CHICAGOS LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASOCIACIJOS

Ambulansų patarnavimas dieną ir naktį. Reikale šaukite mus.

Mes turime koplyčias visoje Chicagos ir Roselando dalyse iruojau patarnaujame

PETRAS BIELIONAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

ANTANAS M. PHILLIPS
5307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 West 18th STREET Tel. SEeley 3-5711

ALFREDAS VANCE
177 WOODSIDE Rd., Riverside, Ill. Tel. OLYmpic 2-5245

POVILAS J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Tel. YArdS 7-1911

LEONARDAS F. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COMmodore 4-2228

JURGIS F. RUDMIN
5319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArdS 7-1138-1139

VASAITIS — BUTKUS
1446 S. 50th AVE., CICERO, Ill. Tel. OLYmpic 2-1003

ZIGMUND (ZUDYK) ZUDYCKI
1646 W. 46th STREET YArdS 7-0781

STEPONAS C. LACKAWICZ
2424 W. 69th STREET REpublic 7-1213
2514 W. 23rd PLACE VIRginia 7-6672

× J. Jazukevičius iš Rockford, Ill., paaukojo \$100 naujai Tėvų Marijonų koplyčiai. Tėvai Marijonai nuosirdžiai dėkoja.

× Kultūros Fondui aukojo Lietuvos Prekybos namai 100 dol., A. Ragauskas 25 dol., A. Gintneris 25 dol., F. Valinskas ir dr. Br. Beinoris po 10 dol.

× Montreallio lietuviai iš Kanados rengia ekskursiją į Dainų šventę liepos 1 d. Chicagoje. Jie atvažiuoja anksti šeštadienį ir dalyvaus visose šventės dalyse.

× Dainų šventei parenti aukojo per LB Bridgeporto apylinkės narį P. Šimoliūną: L. Gylis 10 dol., P. Šimoliūnas \$5, O. Juodkienė, J. Rimkus, P. Sošienė, Franks T. V. E. Radijo, J. Kidulas po \$2.

× Saleziečių naujų namų šventinimas bus šių metų birželio mėn. 24 d., sekmadienį, Šv. Jono Krikštyto šventei, prie Cedar Lake, Indiana, šalia Chicago. Tą dieną mišios bus 12 val. Jas sekis pamokslas bei palaiminimas.

× Žilėnas Vl. iš Melrose Park pas prek. Karvelį Joną VI. 2 nusiropko Juškos, Lazdynų Pelėdos, S. Daukanto ir kt. autorių 34 toms įvairių raštų už \$50. Apie tiek pat knygų pirkto ir Žilėnas Kazys iš Racine, Wisc., kartu su Vladu.

× Daiv. Vl. Vaitiekūno meno paroda įvyksta Lietuvos auditorijoje. Ji bus atidaryta birželio mėn. 27 d., trečiadienį, 7 val. 30 min. vakaro, o ne 28 d., kaip buvo anksčiau skelbiama spaudoje. Parodos katalogai jau spausdinami.

× Mičinas Ant. iš Toronto, Kanados, vienai šeimai Ciceroje rašo: "Pasirūpinkite mano ir mano sūnaus šeimai pastogę prisiglausti. Išsilgę tėvynės, Dainos dieną Chicagoje norime bent jos balsą išgirsti." Gryžta, kai šimtus mylių kelio ryžtasi keliauti lietuvius išgirsti lietuviškos dainos.

× Jonas Paukštis rengia vakarą, "Johnny Paukštis Night", Dariaus-Girėno poste, 4416 S. Western ave., birželio 15 d. 8 val. 30 min. vakare. Nebus jokių prakalbų. Įėjimas visiems laisvas ir nemokamas. Gros G. Joniko orkestras. Apie šį vakarą praneša Dariaus-Girėno posto komandierius J. G. Kamin ir vicekomandieriai A. Grigas ir F. Gray.

× Pabaltiečių Komiteto Birželio įvykių minėjimas įvyks birželio 14 d. 7 val. vakaro Hamilton viešbučio patalpose 20 S. Dearborn St., Downtown. Minėjime dalyvaus ir žodį tars esų egzilinės vyriausybės min. pirmininkas J. Holberg, Lietuvos konsulas dr. J. Daužvardis, Chicago's Tribune dienraščio politinio skyriaus redaktorius Starr. Kiekvienos Pabaltijo tautos dvasininkas atkalbės invokaciją. Iš lietuvių pakviestas kun. dr. J. Prunskis. Minėjimo metu bus priimtos atatinamos rezolucijos. Meninę dalį atliks neseniai iš Italijos grįžusi sol. Pr. Bičkienė. Jai akompanuos kompr. V. Jakubėnas. Pakvietimus iš anksto galima gauti pas St. Semėniene, tel. DA. 6-6887, arba VI. 7-0618 ir O. Talaliene, ST. 3-0926. Lietuvių grupę pirmininkauja Alg. Aglinskais.

× Irena Fedeles Knygos mėn. proga užsisakė Drauge knygų už 11 dol., o Visvydas už 10 dol.

× Inž. Antanas Rudis, savo bizn'o reikalais lankydamasis Clevelande, įvairiais Bendruomenės klausimais kalbėjosi su Centro Valdybos pirm. St. Barzduku. Kaip žinome, inž. Rudis Bendruomenės Tarybos buvo išrinktas Bendruomenės atstovu prie centrinio komiteto pastatyti ateivių muzėjui prie Laisvės Statulos New Yorke.

× Dr. Silvia ir Mykolas Baziliauskai (Barnett) nusipirko moderniškai įrengtą 12 kambarių rezidenciją, kurioje yra visi šių dienų patogumai. Rūšyje puikiai įrengta salė svečiams. Namas randasi prie 6125 S. Washtenaw Ave. Reikia pastebėti, kad dr. Silvia prieš keletą mėnesių persikėlė iš Clifton, Ill., (ten dirbo kaip daktarė vietos ligoninėje) į Chicago ir dabar atidarė savo kabinetą 5159 S. Damen Ave.

Dr. Silvia yra išaugusi lietuvių inteligentų šeimoje. Ji yra labai malonaus būdo ir atsida- visai visa siela med. profesijai. Savo išsilavinimu galės daug patarnauti lietuvių visuomenei. Jie augina vietų dukrelę. Patys priklauso lietuviškom organizacijom, yra rėmėjai ir bičiuliai gerų lietuviškų darbų.

× Bankininko Jono Pakel puikioje rezidencijoje praeitą sekmadienį įvyko svarbus susirinkimas Dainų šventės reikalais. Kaip žinia, Jonas Pakel yra žymus Dainų skatintojas ir pats vadovauja Finansų komisijai. To susirinkimo metu, kuriam pirmininkavo Dan Kuraitis, buvo aptarta daug reikalų, kaip geriau praveisti Dainų šventę. Po pasitarimo įvyko šaunios vaišės, nepaprastai gardžiai paruoštos ponios Pakel ir jų šeimos narių. Ponia ir dukra pačios vaišiuo svečius įvairiausias valgiais. Šio gražaus pobūvio metu buvo sudėta nemaža aukų Dainų šventei parenti.

Po 100 dol. aukojo: J. Mackevičius, Standard Federal Savings and Loan Assn. prezidentas, J. Pakel, Chicago Savings and Loan Assn. prezidentas, Dan Kuraitis, Milda Buick savininkas, Chicago Savings and Loan Assn. bendrovė, 6234 So. Western Ave., J. Kazanaukas, Mutual Federal Savings and Loan Assn. prezidentas, kontraktorius M. Zizas, S. Balzekas, automobilių prekybos savininkas, Mr. ir Mrs. adv. Kal, Mr. ir Mrs. kontr. V. Šimkus, kontr. B. Shukis.

Po 50 dol. aukojo kun. Adolfo Stašys, "Dainavos" ansamblis, teisėjas J. Zuris, Al G. Kumskis, apdraudus brokeris, Mr. ir Mrs. Brazis, Lietuvių Prekybos Namai.

Po 25 dol. aukojo Alice Stephens ansamblis, W. Sebastian, Justice Electric Co. savininkas, Don Varso postas, Mr. ir Mrs. G. Jonikas, Lietuvos Vyčių Chicago's apskirtis, J. Kaledinskas, buvęs Progress krautuvės savininkas, Mr. Bertash.

Iš viso šio puikaus subuvimo metu Dainų šventei sudėta 1,500 dol. Tai yra didelė parama šiam kultūriniam mūsų pasireiškimui. Labai gražu, kad mūsų bankininkai ir prekybininkai yra įtraukę lietuviškos dainos reikalams. Svečių tarpe buvo ir daug lietuvių kultūrininkų, spaudos žmonių, profesionalų ir kt. Dalyvavo ir Dainų šventės dirigentai V. Baltušaitis, K. Steponavičius su poniais, L. Vanagaitienė, redaktorai L. Šimutis, M. Vaidyla ir visos Dainų šventės komitetas su savo komisiomis.

× Dr. A. Narbutas perkėlė savo kabinetą į 2745 W. 69 st., priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.

Milwaukee zoologijos sode stirna atsivedė tris stirniukus

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBESĖ

— Lietuvos Kultūros dienos Vokietijoje. S. m. gegužės 20-21 dienomis Lietuvos Bendruomenės Valdyba Vokietijoje su Free Europe Citizen Service parama suruošė kultūros dienas Vasario 16 gimnazijos buveinėje Huettensfelde. Į jas suvažiuavo palyginti didelis skaičius lietuvių, gyvenančių pietinėje ir vidurinėje Vokietijoje. Kiek teko girdėti, kai kurie politikai šita proga pasitarė dėl artėjančių rinkimų į Liet. Bendruomenės Tarybą.

Per abi dienas buvo atlikti du koncertai, paskaita ir literatūros vakaras, neskaitant lietuviško filmo, kurį išvakarėse rodė kun. A. Bunga, vienas uoliausių lietuvių kultūros darbininkų Vokietijoje. Be to buvo ir maža grafikos parodėlė, kurioje buvo Mikšio, Viesulo ir Krivicko kūrinių.

Pirmosios dienos koncerto didžiausią programos dalį atliko Memmingeno "Darnos" mišrus choras, vadovaujamas M. Budriūno.

Antrame koncerte, gegužės 21 d., programą atliko trys pagrindiniai dalyviai: liet. darbo kuopų vyrų choras, solistė M. Pansė-Simaniukštytė ir Vasario 16 gimnazijos moksleivių tautinių šokių grupė (vadovaujama L. Skeivalienės) su pasisekimu paško 5 tautinius šokius. M. Pansė-Simaniukštytė dainavo daugiausia žinomų kompozitorių arijas bei dainas. Paskaitoje dr. A. Rukšta kalbėjo apie lietuvių inšą į Europos kultūrą.

Literatūros vakare, po dr. Rukšos įvado apie Vergilijų, M. Mansytė paskaitė Didonos mirties epizodą. A. Venclauskas paskaitė savo apysakos epizodą apie psichologinius jauno moksleivio peryvenimus ir padeklamavo apie benamį Kristų. Dr. J. Grinius paskaitė savo istorinės "Barboros ir Žygimanto" dramos ištrauką. Pabaigai R. Kiulkaitytė sklandžiai padeklamavo F. Kiršos "Maldą".

Apskritai, kultūros dienos paliko malonų ir praskaidrįnantį įspūdį. ELI M. G.)

— Vytautas Rastonas, anksčiau gyvenęs Brooklyne, dabar groja Kansas City simfoniniame orkestre ir dėsto konservatorijoje.

— Kazys Alkevičius gavo bakalaurų laipsnį Aquinas kolegijoje, Grand Rapids, Mich.

× Aušrininkas prof. dr. J. Bagdonas, kaip praneša iš Cleveland, mirė sulaukęs 90 mt. amžiaus. Palaidotas birželio 9 d. buvo Varpo, Naujienu ir Ūkininko redaktorius.

× Dr. A. Narbutas perkėlė savo kabinetą į 2745 W. 69 st., priešais Šv. Kryžiaus ligoninę.

— Elaine Bart, Amerikos lietuvių ir Raimundas Krikščionaitis, abu iš Hartford, Conn., kaip skelbia ten išėjęs Royal News, yra laimėjęs Royal Typewriter Company stipendijas į Connecticut universitetą. Žurnalas įsidėjo Raimundo ir Elaines nuotraukas pažymėdamas, kad Raimundas yra lietuvis studijuojas elektros inžineriją. Elaine yra buvusi 1955 m. Connecticut universitete išrinkta gražuole. Žurnalas su abiem stipendininkais yra įdėjęs ir trumpus pasikalbėjimus.

— Balys Špokas, 509 Island Ave., Rockford, Ill., dipl. agronomas, jau ketvirtas mėnuo kaip serga. Gydytojo patarimas, buvo nutrauktas darbas, manė ilgiau paliekti ir sustiprėti, bet sveikatai blogėjant buvo paguldytas ligoninėje Rockforde, kur buvo gydomas per visą balandžio mėnesį. Iš ligoninės išėjęs dabar guli namuose ir gydomi nuolatine daktaro kontrolėje. Ligonis jaučiasi geriau ir stipriau, nors dar bus reikalingas ilgo ir rūpestingo gydymo.

— Frances Benesmfild iš Forest Hills, New York, žymi New Yorko žurnaliste ir korespondentė užsienyje, susižiedavo su Leonu Baltrušaičiu. Sužadėtuvas įvyko gražiai Rochesterio Toisu & Country Club birželio antrą dieną.

— "Eutos" liet. radijo kultūros organizacija ir "Lietuvos Atsiminimų" radijas ruošia du piknikus, vieną Didžiojo New Yorko lietuviams, kitą — New Jerseyčiams. Pirmas radijo piknikas įvyks rugpjūčio 5 d., National Parke, Woodside, L. I., antras rugsėjo 9 d., Royal Gardens Parke, Rahway, N. J.

— Regina Vencaitė, baigdamą gailėstingų seserų mokyklą Brooklyne, sutarkė savo laidos "metų knygą" ir nupiešė daug paveikslų.

BRAZILIJOS

— Kun. Pijus Ragažinskis birželio 24 d. švenčia 25 metų kunigystės ir 20 metų darbo Brazilijoje sukaktį. Lietuviška kolonija ir parapija rengiasi sukaktį iškilmingai paminėti.

— Moksleiviai ateitininkai ir lietuviška mokykla per Sekminės surengė šauņu Motinos dienos minėjimą, žmonių susirinko daug, nemažiau, kaip į Vasario 16 minėjimą. Programa buvo marga ir įvairi iš tautinių šokių, dainų, incenzavimų ir kit. Jauniesiems moksleiviams ateitininkams "Lenciūgėlis" prisėjo pakartoti.

— Liūdnųjų birželio įvykių minėjimas rengiamas kartu su latviais ir estais. Jaunimas, kaip ir pernai šventės išvakarėse už laisvę kritusių pagerbimui rengs pamaldas ir nakties

procesiją prie simbolinio partizanų kapo.

— Moksleiviai ateitininkai pradėjo gastroles po kitas lietuvių kolonijas su tautiniais šokiais ir dainomis išmargintu J. Genušio vaidinimu "Paparčio Ziedas".

— Lietuviškoje mokykloje šiemet veikia šešios klasės ir dirba 9 mokytojai. Pamokos būna kasdien išskyrus šeštadienius. Šeštadieniais mokyklos ribose veikia rankdarbių pamoka. Rankdarbius dėsto Teresevičienė.

— Radijo pusvalandis S. Paulyje pradėjo veikti pastoviai.

— "Jaunimo šventė" ruošia moksl. at-kai. Pernai tokia šventė turėjo labai didelį pasisekimą. Šiemet šia proga bus pastatytas K. Binkio "Atžalynas". Veikalą režisuos buv. Vilniaus teatro darbuotojas p. Vasiliauskas.

— Užsienyje leidžiamų lietuviškų laikraščių į S. Paulį daugiausia pareina "Ateities" paskui eina "Aidai", "Žvaigždė" "Laiškai Lietuviams" "Eglutė" ir kiti.

— A. a. Tėvo Vlodo Mikalausko S. J. atminimui birželio 3 dieną pašventinta paminklinė lenta. Tėvas Mikalauskas S. Paulyje darbavosi vos vienuolika mėnesių, bet jo darbų atminimas ilgai paliks lietuvių širdyse.

URUGVAJUS

— Prieš Komunizmą Kovojančių Tautų Komitetas gegužės 27 d. surengė didelį ir įspūdingą aktą komunizmo aukoms anapus geležinės uždarogės paminėti. Monteideo centre aikištėje Plaza Libertad buvo improvizuotas aukuras su degančiu žibintu ir 14 tautų vėliavomis, su vainikais ir gėlių puokštėmis, taip pat su didžiule iškaba, kurioje išrašyti bolševizmo aukų skaičiai. Prie Lietuvos vardo tų aukų pažymėta 800,000. Kelias valandas įvairių Europos ir kitų šalių išeiviai ir šiaip publika tyliai ir pagarbiai lankė lyg šermenyse tragiškąjį aukurą ir pripildė aikštę laukdami kalbėtojų. Pirmasis apie šio akto simbolizmą prablio komiteto pirmininkas J. P. Martinez Bersetche, ugninguo žodžiu pasmerkdamas imperialistinio ir genocidinio bolševizmo žiaurumus sovietų pavergtose šalyse, taip pat demaskuodamas jo užmačius visais būdais griauti laisvojo pasaulio santvarką. Kiti keli kalbėtojai papildė jo mintis ir jų išvadas. Tada iš Plaza Libertad pajudėjo gedulingoji eiseną per svarbiausią miesto gatvę iki kitos aikštės prie urugvajiečių didvyriško laisvės kovotojo Artigas paminklo,

kur padėjus gėles ir vėliavas aktas buvo baigtas. Jame prie savo trispalvės visur dalyvaavo ypač gausus Monteideo lietuvių būrys su min. dr. Grauziniu ir pasiuntinybės personalu. Proporcingai lietuvių buvo daugiausia. Taip pat lietuvis J. Vaštakas buvo tvarkos bei programos pranešėjas prie mikrofono. Pastebėtina, kad šis reikšmingas aktas labai suerzino Maskvos patriotus. Jie daryta lietuvių kalba net extra išleido lapelį, kurstantį akte nedalyvauti pasirašydami "Urugvajaus Lietuvių Komitetas Apgynimui Tėvynės". Nepaisant jų kurstymo toks veidas plataus masto komunizmo aukų gedulingas paminėjimas pavyko puikiai ir labai ryškiai atkreipė Monteideo visuomenės bei spaudos dėmesį. Didieji dienraščiai kelias dienas spausdino plačius aprašymus ir nuotraukas, pastebėdami, kad šis minėjimas buvo originalus, labai rimtas ir tvarkingas.

K.

— Prieš Komunizmą Kovojančių Tautų Komitetas, kurio organizatorius ir pirmininkas yra didelis lietuvių bičiulis J. P. Martinez Bersetche, buvo pasiuntęs Anthony Edenui telegramą, prašydamas svečiams iš Kremliaus priminti jų pavergtas Rytų ir Centro Europos tautas, kurios reikalauja nepriklausomybės ir laisvų rinkimų JT kontrolėje.

Šiame keturiolikos tautų komitete lietuviams atstovauja Bendruomenės pirmininkas M. Svečiulis, G. Mačiūskas ir veiklus jaunuolis J. Vaštakas. Anksčiau lietuviams atstovauti pasiūlytos A. G. nebuvo keno nors įgalios, tad turėjo pasitraukti.

— Monteideo lietuvių kolonijoje susidomėjimo sukėlė žinios, kad tarp besirengiančių į "tarybinę tėvynę" esąs ir "daktaras" Pr. S., savo laiku triukšmingai garsinęs kaip Gabrio įgaliosas "ministras visai P. Amerikai". Paskutiniaisiais metais Pr. S. dirbo prie komunistinio laikraščio ir, kaip Michailovo komiteto agentas laiškais varė propagandą "už grįžimą į tėvynę". Taip pat, tvirtinama, dirbęs prie sovietinių įstaigų Urugvajuje. Šio "daktaro" veikla atskleidžia vieną svarbią šaką sovietų veikimo tarp P. Amerikos lietuvių. Šnipinėjimas, skaldymas, padorių lietuvių šmeižimas spaudoje ir laiškais, raginimas grįžti į komunistinę vergiją jeina į Lietuvos okupantų programą visame pasaulyje.

KAS KĄ IR KUR

— Lietuvos Vyčių sėdanglių tarybos, taipgi kan. F. Kemšio minėjimo ir Kapinių puošimo dienos pikniko komisijų bendras posėdis įvyks antradienį, birželio 12 d., 8 val. vakare, Vyčių salėj. Visi tarybos nariai ir komisijų nariai prašomi dalyvauti susirinkime. — Valdyba

Don Kuraitis pirmadienį, birželio 11 d. 7 val. vak. per S. Barcus radijo programą kalbės apie baisiojo baltųjų lietuvių išvežimus.

LIETUVOJE

— Vilniaus miestą pagal 5 metų planą žada aprūpinti dujomis. Ligi 1960 m. būsią aprūpinti 11,000 butų.

— Iš Pabaltijo nori grįžti į savo gimtuosius kraštus daug ukrainiečių, Krymo totorių, mongolų ir kitų. Matyt jau ir Lietuvoje labai ūkis nualintas, kad ir tie, kurie Lietuvą vadino mažąja Amerika, neberanda noro ilgiau pasilikti.

— Žirgeliai pakinkyti, tokiuo vardu davė naują premjerą liaudies dainų ir šokių ansambliu, režisuojamas Zalinkevičiūtės-Petrauskienės. Minima eilė naujų aktorių. Ansamblio meno vadovas tebėra Svečas.

Mazgojimui

— Kam, vaikelį tu turi akis?
— Kad aš viską mačiau.
— O kam tau reikalinga nosis?
— Aišku, kad užuosčiau skanius dalykus.
— O kam turi ausis?
— Kad kiekvieną rytą mama lieptų jas mazgoti.

Marijos apsišėlimų Fatimoje 1917 metais aprašymas 128 pusl. Kaina \$1.00

Užsakymus kartu su pinigais siųskite:

'DRAUGAS' 2334 S. Oakley Ave., Chicago 8, Ill.

Sveikinimų Kortelės visoms progoms!

10 Paikių spalvotų kortelių lietuviškai vaizduojančių 4 metų dalis \$1.00

Pagerbkite savo branguosius meniškai sveikinimui. Užsakykite dabar, siųsdami \$1 adresu:

DRAUGAS 2334 So. Oakley Ave. CHICAGO 8, ILL.

ĮKVĖPIMŲ KNYGA

Jurgio Gilaudos Raidžių Pasėliai

Romanas Ši knyga, pasakodama kovos už spaudos laisvę žygius, yra įkvėpimų knyga, paskatinanti mus tvirtai laikyti lietuvišką žodį. Ji yra puiki dovana jaunimui.

Lietuviškos Knygos Klubo leidnyia 311 pa., Broniaus Mūro viršeliai kaina \$3.00.

Lietuviškos literatūros ugdymas yra visu susipratusių lietuvių darbas. Užsakymus su pinigais siųskite:

'DRAUGAS' 2334 So. Oakley Avenue CHICAGO 8, ILL.